NAJER FOLKSBLAT
Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 15 גראָשען

10 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

№ 162 | Łódź, Wtorek, 14 lipca 1936 | אדרעס: לאָדז, פּעטריקאָווער 21 טעל. 224-71 Adres Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1.06 | לאָדז, דינסטאָג פ' מטו"מ כ"ד תמוז תרצ"ו | 14-טער יאַהרגאַנג

7 אראַבער דערהרגעט
בעת א איבערפאַל אויף יודישע ארבייטער

ירושלים, 13 (יט"א טעל.)

אויף אַרבייטער, וואָס האָבען פאַרריכט די אין בערגעריסענע טעלעפאָן-פאַרבינדונג אויף דעם 117 קילאָמעטער פון ירושלים, איז אָנגעפאַלען אַ טעראָריסטען-באַנדע. מיליטער האָט געענטפערט מיט אַ שיסעריי. 7 אַראַבער זענען דערהרגעט געוואָרען. פּרטים פעהלען.

אראַבישע טעראָריסטען
פיהרען א קאַמף מיט אראַבער, וואָס ווילען איבעררייסען דעם שטרייק

ירושלים, 13 (יט"א טעלעגראַפיש)

היינטער דזשענין איז געקומען צו א צוזאַמענשטויס צווישען ענגלישען מיליטער און אַראַבער: עס זענען דערהרג'עט געוואָרען 7 אַראַבער.

די אַראַבישע טעראָריסטען פיהרען איצט א קאַמף מיט די אַראַבער, וואָס ווילען איבעררייסען דעם שטרייק.

ארעסטירט דעם ענגלישען זעלנער
דעם שולדיגען אין טויט פון א יודישען ארבייטער

ירושלים, 13 (יט"א טעלעגראַפיש)

עס איז דאָ אַרעסטירט געוואָרען דער ענגלישער זעלנער, וואָס האָט גורם געווען דעם טויט פון דעם יודישען באַהן-אַרבייטער אין לוד, אשר זיפקינד.

ארץ-ישראל-רעגירונג אפגעשאפט די אנטי-איטאליענישע סאנקציעס

ירושלים, 13 (יט"א טעלעגראַפיש)

די ארץ ישראל רעגירונג האָט בעשלאָסען אָפּצושאַפען די אַנטי-איטאַליענישע סאַנקציע פון 15-טען יולי.

שיפע-בריגאדע פון מאלטא קיין ארץ-ישראל

מאַלטאַ, 13 (יט"א טעל.)

די ענגלישע שיפער-בריגאַדע אין מאַלטאַ האָט בעקומען אַ בעפעהל צו זיין גרייט יעדע מינוט אַרויסצופאָהרען קיין ארץ-ישראל.

אפיציעלער קאמוניקאט פון דער ארץ-ישראל-רעגירונג

ירושלים, 13 (יט"א טעל.)

דער אָפיציעלער קאָמוניקאַט פון דער ארץ-ישראל-רעגירונג מעלדעט, אַז אין פיל טיילען פון לאַנד זענען פאָרגעקומען שיסערייען. קיין מענשליכע קרבנות זענען נישט געווען. באָמבעס זענען געפינען געוואָרען אין בית-לחם און חיפה.

ירושלים, 13 (יט"א טעלעגראַפיש)

דער אָפיציעלער קאָמוניקאַט בעשטעטיגט די ידיעה וועגען די 7 דערהרג'עטע אַראַבער בעת א איבערפאַל אויף א גרופע יודישע אַרבייטער. א חוץ דעם איז נאָך פאַרוואונדעט געוואָרען איין אַראַבער און איין ענגלישער זעלנער.

אין דעם אַראַבישען דאָרף דואי, וואו עס ליגען די אַראַבישע באַנדעס, איז אַדורכגעפיהרט געוואָרען א רעוויזיע. 7 אַראַבער זענען אַרעסטירט געוואָרען.

אין יפו זענען היינט געוואָרפען געוואָרען דריי באָמבעס. קיינער האָט נישט געליטען.

דאָס שנעל-געריכט אין ירושלים האָט היינט פאַרמשפּט צו 8 יאָהר שווערע תפיסה א אַראַבער, וואָס האָט מיט א צייט צוריק געוואָרפען א באָמבע אין גבעת שאול.

טאָג-טעגליך

די פאָלגען פון דייטש-עסטרייכישען הסכם

דער הסכם, וואָס איז געשלאָסען געוואָרען צווישען דייטשלאַנד און עסטרייך, וועט אָהן שום ספק האָבען די ווייט-געהענדסטע פאָלגען.

מוסאָליני איז געווען דער איניציאַטאָר פון דער פאַרשטענדיגונג און עס איז דעריבער פאַרשטענדליך, צוליב דעם זענען בעדייטענד אָפּגעשוואַכט געוואָרען די רייבונגס-פלעכען צווישען ביידע פאַשיסטישע לענדער און עס איז צווישען זיי געקומען צו אַ געוויסער דערנעהנטערונג.

אין ענגלאַנד שאַצט מען איצט די לאַגע אָפּ זעהר פעסימיסטיש. די ענגלישע פרעסע שרייבט, אַז מען דאַרף זיך איצט רעכענען מיט דער שאַפונג פון אַ גרויסען בלאָק, וואָס זאָל אַרומנעהמען עסטרייך, אונגאַרן, איטאַליען, דייטשלאַנד, פּוילען, בולגאַריען, און אפשר אויך יוגאָסלאַוויען. ווען די דאָזיגע השערה זאָל זיך בעשטעטיגען, וואָלט אייראָפּאַ זיך געטיילט אין צוויי גרויסע בלאָקען. אין דער שפּיץ פון איינעם וואָלט געשטאַנען דייטשלאַנד און איטאַליען, און פון צווייטען — פראַנקרייך און ראַטען-פאַרבאַנד.

דער אייראָפּעאישער שלום וואָלט פון אַזאַ איינטיילונג פון אייראָפּאַ, נאַטירליך, נישט געווינען. עס וואָלט דאַן בעדייטענד פאַרגרעסערט געוואָרען די סכנה פון אַ צוזאַמענשטויס צווישען די צוויי מלוכות-גרופּען.

אַז די השערות פון דער ענגלישער פרעסע זענען נישט אָהן אַ גרונד, דאָס זעהט זיך אַרויס פון דער האַנדלונג פון איטאַליען, וועלכע וויל מיט אַלע כוחות מיטשלעפּען דייטשלאַנד אויף דער קאָנפערענץ פון די לאָקאַרנאָ-מלוכות, וואָס דאַרף פאָרקומען אין בריסעל. אַזאַ בעדינג האָט געשטעלט מוסאָליני. און דאָ קומט שוין צו די ערשטע מיינונגס-פאַרשידענהייט צווישען פראַנקרייך און איטאַליען. פראַנקרייך איז, נעמליך, אין דער מיינונג, אַז אויף דער איצטיגער קאָנפערענץ פון די לאָקאַרנאָ-מלוכות דאַרף קודם-כל געמאַכט ווערען אַ בילאַנס וועגען די אַלע שריט, וואָס זענען געמאַכט געוואָרען אין די לעצטע חדשים מיט'ן ציל צו קומען צו אַ הסכם מיט דייטשלאַנד און וואָס האָבען זיך נישט איינגעגעבען. דעריבער קען דייטשלאַנד נישט איינגעלאַדענט ווערען אַלס אַ גלייכער צד. איטאַליען דאגעגן האַלט, אַז מ'דאַרף דייטשלאַנד יאָ איינלאַדענען. טראָגט זיך דאָך מוסאָליני אַרום מיט דעם געדאַנק, אַז עס זאָל געשאַפען ווערען אַ בונד פון די 4 גרויסע מלוכות, וואָס זאָלען אָנפיהרען מיט דער גאַנצער אייראָפּעאישער פּאָליטיק.

ווי עס זאָל נישט זיין, בעמערקט זיך איצט אין אייראָפּאַ א כאַראַקטעריסטישע ערשיינונג: עס קאָנצענטרירען און קאָנסאָלידירען זיך צוויי לאַגערס: פון איין זייט די רעאַקציאָנערע פאַשיסטישע מלוכות, אין וועלכע עס הערשט דיקטאַטור און פון דער אַנדערער זייט די דעמאָקראַטישע מלוכות, אין וועלכע עס עקזיסטירט אַ קאָנטראָלע פון דער עפענטליכער מיינונג.

ש.

האפמאקל-אסטראווסקי פערמשפט געווארען צו 3 חדשים ארעסט
און 10 יאהר איז איהם פערוועהרט צו פראקטיצירען

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש)

היינט האָט זיך פאַרענדיגט דער פּראָצעס פון דעם אַדוואָקאַט האָפמאַקל-אָסטראָווסקי, וועלכער איז אָנגעקלאָגט געוואָרען פאַר בעליידיגען, בעת אַ פאַרטיידיגונגס-רעדע, די רעגירונג.

צו די היינטיגע געריכטס-פאַרהאַנדלונגען, וואָס האָבען אַרויסגערופען זעהר אַ גרויסע פאַראינטערעסירונג, זענען געקומען אַ סך אַדוואָקאַטען, ריכטער און בכלל זעהר אַ גרויסער עולם.

דער פּראָקוראָר זשעלענסקי האָט געהאַלטען אַ שאַרפע רעדע, אין וועלכער ער האָט אָנגעוויזען, אַז האָפמאַקל-אָסטראָווסקי האָט שוין געהאַט אַ סך פּראָצעסען. ער האָט שטענדיג מיסברויכט מיט דער פרייהייט פון וואָרט אין געריכט, ער האָט שוין אפילו געזעסען אין געריכט און בכלל איז ער אַ פאַרברעכער פון געוואוינהייט. ער האָט אין זיין רעדע בעליידיגט די רעגירונג, בעצייכענענדיג זי אַלס אַ פחדנות'דיגע. ער האָט גערעדט וועגען קאַרטוז-בערעזע. אָבער אויב קאַרטוז ווערט נאָך איצט טאָלערירט דורך דער איצטיגער רעגירונג, דאַן ווען מען בעליידיגט אפילו די פּיידאַד גע...

רעגירונג, בעליידיגט מען אויך די איצטיגע.

האָפמאַקל - אָסטראָווסקי'ן האָבען פאַרטיידיגט זיין זוהן און ברודער. זיי האָבען אָנגעוויזען, אַז ער איז שוין 40 יאָהר אַדוואָקאַט. 7200 אַדוואָקאַטען אין גאַנץ פּוילען וואַרטען מיט שפּאַנונג אויפ'ן אורטייל. מען קען נישט פאַרמשפּטען אַן אַדוואָקאַט, אויב עס האָט זיך איהם אַרויסגעכאַפּט אַ צו שאַרף וואָרט.

אין זיין לעצט וואָרט האָט האָפמאַקל-אָסטראָווסקי געבעטען איהם צו בעפרייען. ער האָט דיסקוטירט מיט'ן פּראָקוראָר און ערקלערט, אַז ער איז שטאָלץ, וואָס עס פאַרטיידיגען איהם זיין זוהן און ברודער.

פאַרנאַכט איז אַרויסגעטראָגען געוואָרען דער אורטייל, לויט וועלכען האָפמאַקל-אָסטראָווסקי איז פאַרמשפּט געוואָרען אויף 3 חדשים אַרעסט און אויף 10 יאָהר איז איהם פאַרוועהרט געוואָרען צו פּראַקטיצירען. האָפמאַקל-אָסטראָווסקי איז איצט 63 יאָהר אַלט.

דער אורטייל האָט געמאַכט אַ געוואַלדיגען רושם אין די יורידישע קרייזען.

רעארגאניזירטע אביסינישע ארמעע
וועט אונטערנעמען א אקציע געגען איטאליענישען מיליטער

פּאַריז, 13 (ספּ. טעל.)

פון דזשיבוטי מעלדעט מען, אַז די איטאַליענישע מאַכט האָט אַרויסגעגעבען שאַרפע פאַראָרדנונגען אויף דער באַהן-ליניע אַדיס-אַבעבאַ — דזשיבוטי, אויף וועלכער אַביסינישע בעוואָפענטע באַנדעס האָבען לעצטענס געמאַכט אַטענטאַטען.

לויט נישט בעשטעטיגטע אינפאָרמאַציעס, וואָס ווערען קאָלפּאָרטירט דורך אַביסינייער, זאָל די אַביסינישע רעגירונג אין קאָרע האָבען אַדורכגעפיהרט א רעאָרגאַניזאַציע פון דער אַביסינישער אַרמעע, וואָס האָט זיך געהאַלטען אויף דעם אַביסינישען טעריטאָריום, וואָס איז נישט פאַרנומען דורך די איטאַליענער. די רעאָרגאַניזירטע אַרמעע, פאַרשטאַרקט דורך אָפּטיילונגען קריגער פון די אָקופּירטע שטחים, זאָל אונטערנעהמען א אַקציע געגען איטאַליענישען מיליטער.

בלוטיג געשלעג צווישען ענגלישע פאשיסטען און קאמוניסטען

לאָנדאָן, 13 (ספּ. טעל.)

אין האָל איז געקומען נעכטען אין אָוונט צו א בלוטיגען צוזאַמענשטויס צווישען ענגלישע פאַשיסטען און קאָמוניסטען. דער צוזאַמענשטויס איז אַרויסגערופען געוואָרען צוליב דעם, וואָס בעת דער רעדע פון דעם פיהרער פון די ענגלישע פאַשיסטען סער אָסוואַלד מאָסלי האָבען די קאָמוניסטען אָנגעהויבען צו בעוואַרפען די פאַשיסטען מיט פעלזער און שטיינער. דריי פאַשיסטען זענען פאַרוואונדעט געוואָרען. די קאָמוניסטען האָבען אויך צושלאָגען א פאָליציאַנט, וואָס האָט אינטערווענירט. די פאַשיסטען האָבען זיך געוואָרפען אויף די קאָמוניסטען. די פאָליציי האָט ליקווידירט דאָס געשלעג, איינציגע קאָמוניסטען און פאַשיסטען זענען אַרעסטירט געוואָרען.

***

אונזער וואָרט

לאָרד מעלטשעטס פעסטשטעלונג

די ציוניסטישע עקזעקוטיווע שטעהט איצט אין אַ האַרטען קאַמף פאַר דעם עלעמענטאַרסטען און וויכטיגסטען רעכט פון דעם א"י-מאַנדאַט — פאַר דעם רעכט פון עליה. דאָס דאָזיגע רעכט איז נאָך דאָס איינציגע, וואָס איז נאָך ביז-איצט געבליבען פון דער באַלפור-דעקלאַראַציע. ענגלאַנד, וואָס האָט דעם מאַנדאַט איבער ארץ-ישראל בעקומען פון דער פעלקער-ליגע, האָט די גאַנצע צייט נישט אויסגעפיהרט קיין איינע פון די התחייבות'ן, וואָס דער מאַנדאַט האָט אויף איהר אַרויפגעלעגט. להיפך, אַנשטאָט מיטצוהעלפען און צו בעגינסטיגען די שאַפונג פון א נאַציאָנאַלער היים פאַר יודען אין ארץ-ישראל, האָט זי גאָר געלעגט שטיינער אויפ'ן וועג. אָהן דער ענגלישער הילף און געגען איהר ווילען האָט זיך אין שווערער מיה און מאַטערניש געשאַפען די יודישע היים. איצט האַלט עס גאָר דערביי, אַז ענגלאַנד זאָל גאָר מיסברויכען מיטן מאַנדאַט וואָס איז איר אָנפאַרטרויט געוואָרען מצד דער פעלקער-ליגע.

די איינציגע טעטיגקייט פון ענגלאַנד ביים אויספיהרען דעם מאַנדאַט איבער ארץ-ישראל איז בעשטאַנען נאָר אין קאָנטראָלירען און „רעגולירען" די עליה. נאָר אין דעם האָבען זיך אויסגעדריקט איהרע מאַנדאַט-„פליכטען". אַזאַ לאַגע איז אפשר געווען צו דערטראָגען, ווייל אַזוי לאַנג, ווי עס איז ביי די יודישע מאַסען נישט אַוועקגענומען געוואָרען דער עיקר העיקרים פון גאַנצען מאַנדאַט — די מעגליכקייט עולה צו זיין. זאָל אָבער ענגלאַנד איצט פאַרוועהרען די עליה, דאַן וועט דאָס שוין נישט בעדייטען, אַז זי ערפילט נישט די התחייבות'ן וואָס פליסען אַרויס פון ארץ-ישראל-מאַנדאַט, נאָר דאָס וועט הייסען, אַז זי שטעלט זיך בכלל אַקעגען דעם גייסט און זין פון מאַנדאַט און דאַן וועט דאָס גאַנצע יודישע פאָלק מיט רעכט קענען אַרויסשטעלען דעם אולטימאַטום, וואָס לאָרד מעלטשעט האָט איצט אַזוי קלאָהר און דייטליך פאָרמולירט אין דעם בריף אין דער „גרעט בריטען ענד דהי איסט", „אָדער גרויס-בריטאַניען פיהרט אויס דעם מאַנדאַט, אָדער זי גיט איהם צוריק דעם פעלקערבונד".

מיר פאַרשטעהען גאַנץ גוט, אַז די דאָזיגע ערקלערונג פון לאָרד מעלטשעט איז נישט מעהר ווי אַ רעטאָרישע ווענדונג: ענגלאַנד זיצט אין ארץ-ישראל נישט פאַר אונזער טובה וועגען און אויך נישט פאַר דער טובה פון די אַראַבער. זי האָט איהרע אינטערעסען און נאָר די דאָזיגע אינטערעסען זענען מאַסגעבענד פאַר דער פּאָליטיק, וואָס זי פיהרט אין ארץ-ישראל. מיר מוזען אָבער פאָדערן, אַז די ענגלישע פּאָליטיק אין ארץ-ישראל זאָל נישט שטעהן אין אַ סתירה צו אונזערע אינטערעסען.

אין דער צייט ווען עס וואַקעלט זיך דער גורל פון דער עליה, איז דעריבער די פעסטשטעלונג פון לאָרד מעלטשעט געווען פּאָלשטענדיג אויפ'ן אָרט.

פ.

ריזיגע שרפה אין פינסק

5 מענשען אומגעקומען אין פלאמען. — 50 זקנים און 35 יודישע פאמיליעס אהן א דאך איבער'ן קאפ

פינסק, 13 (יט"א טעל.)
היינט איז אין פינסק אויסגעבראכען א גרויסע שרפה. 12 הייזער זענען פערברענט געווארען, ווי אויך דער מושב זקנים. 50 זקנים און 35 יודישע פאמיליעס זענען געבליבען אהן א דאך איבער'ן קאפ.

פינסק, 13 (טעלעפאניש)
אין דער נאכט פון זונטאג אויף מאנטאג איז אין פינסק אויסגעבראכען א גרויסע שרפה אין א הויז אויף דער קריסטליכער פארשטאט. צוליב דער טרוקעניש, וואס דויערט שוין א לאנגע צייט, ווי אויך דעם ווינד האט זיך דאס פייער פערשפרייט מיט א געוואלדיגער שנעליגקייט, דראהענדיג צו פערניכטען די גאנצע שטאט. נאר א דאנק דעם, וואס דער ווינד האט זיך געענדערט און א גאס רעגען, וואס איז געפאלען, איז דאס פייער געלונגען צו לאקאליזירען. 13 הייזער זענען פערברענט געווארען. צוליב דער שרפה זענען 5 פערזאן אומגעקומען און א סך זענען אפגעבריהט געווארען. דער היזק בעטרעפט 150 טויזענד זל.

וואהל-ליסטעס צום יודישען קאנגרעס מוזען אריינגעטראגען ווערען ביז'ן 16 ד. ח.

יארשא, 13 (יט"א טעל.)
דער הויפט-וואהל-קאמיטעט פאר דעם יודישען וועלט-קאנגרעס טיילט מיט, אז די וואהל-ליסטעס מוזען אריינגעטראגען ווערען אין די וואהל-קאמיטעטען ביז דעם 16 ד.ח. די ליסטעס מוזען זיין אונטערגעשריבען פון 150 וואהל-בערעכטיגטע. אין די שטעט, אין וועלכע עס וועלען ביז'ן 16 נישט געשאפען ווערען קיין וואהל-קאמיטעטען, וועלען נאמינירט ווערען וואהל-קאמיסארען.

א פראצעס געגען 3 פויערים פאר ערמארדען א יוד בעת די געשעהענישען אין קוויף

ווארשא, 13 (טעל.) היינט מאנטאג הויבט זיך אן אין ראדאמער קרייז-געריכט א פראצעס געגען דריי פויערים, וואס ווערען בעשולדיגט אין ערמארדען אין קוויף דעם יוד מאניש פאזנאנסקי. געשעהן איז עס באלד נאך אדזשיוואל, 10 טעג פאר די פשיטיקער געשעהענישען. עס זענען דאן אויך שווער פערוואונדעט געווארען 13 יודען.
אין דעם פראצעס טרעטען ארויס אלס ציוויל-מאהנער עטליכע יודישע אדוואקאטען.

גערענקט, שטשענשליווי
ביי
א גרויסער אויסוואהל פון
אריגינעלע בילליגער און טאמאשאווער סחורות
אויף אנציגער און פאלטענס
פון די בעסטע קוואליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען
מיט 30% בילליגער
קומט און איבערצייגט אייך!
R.Szczęśliwy
לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5
טעל. 156-09.
גערענקט פראנט II שטאק.

אכטונג, הויז-בעזיצער!
ווען איהר רעמאנטירט אייערע הייזער אדער וואוינונגען, גערענקט, אז דאס אלטע פארבען- און כעמיקאליען-געשעפט א.פ.
„ל. ה. בערגער"
ראדז, דרעוונאווסקא 5, טעל. 133-39
איז ווידער געעפענט און וועט די קונדשאפט צופרידען שטעלען.
בעמערקונג: צעמענט אויף לאגער.

נ"ע הערמאן ברוידע
נ ך יאנגע און שווערע ליידען איז געשטארבען מיין ליבער מאן, אונזער טייערער און גישט-פערגעסענער פאטער, שווינער-פאטער, גרויס-פאטער, ברודער און שוואגער
די לוי' קומט פאר היינט, דינסטאג, כ"ד תמוז ת"צ"ו, 3 א זייגער נאכמיטאג פון טהרה-הויז, ווגען וואס מ'טיילט מיט אין גרויס צער
די פערבליבענע פאמיליע.

בעקאנטמאכונג.
אין צוזאמענהאנג מיט די פארשטעהענדע וואהלען צום יודישען וועלט-קאנגרעס, שטאט-ראט און קהלה, ווערען אויפגעפאדערט די פערוואלטונגען פון אלע צווייגן פעראיינען, וואס געהערען צום צענטראלען יוד. האנדוו.-פערבאנד אין פוילען, עקספאזיטור אין לאדז, פיעטריקאווער 45, ווי אויך די פערוואלטונג פון צענטראלען קליינהענדלער-פערבאנד, פאמארסקא 15 מיט אלע אפטיילונגען און סעקציעס, לימאנאווסקיעגא 26, גייערס ראיאן א. א. און די פערוואלטונג פון צענטראלען ראד-פערקעהר-פעראיין, פילסודסקיעגא 43 און די פערוואלטונג פון ראד-פערקעהר-פעראיין, לימאנאווסקיעגא 26, צו קומען היינט, דינסטאג, דעם 14 ד. ח. פינקטליך 9 אווענד אין לאקאל פון דער האנדווערקער-עקספאזיטור. פיעטריקאווער 45, אויף א זעהר וויכטיגער בעראטונג וועגען די אויבענדערמאנטע פראגן.
דער ראט פון צענטר. יוד. האנדוו.-פערבאנד עקספאזיטור אין לאדז.
צענטר. יוד. קליינהענדלער-פאריין, פאמארסקא 15
צענטר. ראד-פערקעהר-פאראיין, פילסודסקיעגא 43.
בעמערקונג: קיין ספעציעלע איינלאדונגען זענען נישט ארויסגעשיקט געווארען.

גינעקאלאגישער אמבולאטאריום
ביים
„לינת הצדק"
צעגעלניאנא 17.
טעל. 115-11
איז טעטיג יעדען טאג פון 9—10 פריה און פון 3—4 נאכמ.
אונטער דער לייטונג פון די בעסטע ערטצליכע ספעציאליסטען.

לעזט און פערשפרייט דעם נייעם פאלקסבלאט

הילף און רפואה פאר ברוך-קראנקע

(רופטורען) אויף צוויונקעל, נופעל ביי מענער, פרויען און קינדער, אויך פאר פערקרימונגען פון רוקענביין (הויקערס), פיס, שיפע פלייצעס און שמערצהאפטע פלאט-פיס.
דאס ליידען איז נישט צו פערנאכלעסיגען, ווייל די פאלגען זענען פאר'ן לעבען ביטער און געפעהרליך. דורך מיין מאדערנע ערפונדענע ספעציעלע גומי-הייל-באנדאזשען, וועלכע האלטען צו די גרעסטע פערנאכלעסיגטע געפעהרליכע ברוכען און בעזייטיגען ראדיקאל מיט גאראנטיע אהן בלוטיגע אפעראציע. מיין ספעציאליטעט איז אויך: הייל-אפאראטען און גארסעטען געגען אלערליי פערקריפלונגען, פערקרימטע פלייצעס, פיס, הויקערס ווי אויך שמערצענדע פלאט-פיס. פאר אמפוטירטע אינוואלידען אמעריקאנישע קונסט-פיס (סאלאן-ארבייט).
ביים אראפלאזען זיך פון מאגען, קישקעס, געבירט-מוטער, עמפעהל איך ספעציעלע הייל-באנדאזשען לויט דעם סיסטעם פון פראפ. ד"ר גלענארד
דער אמת'ער בעריהמטער איז גאנץ פוילען פון אוניווערזיטעטס-פראפעסארען אנערקענט
ספעציאליסט
Ortoped NATAN RAPAPORT
מיט 30-יעהריגער פראקטיק אין וויען, דייטשלאנד און לעמבערג, נעמט אן פון 9 פריה ביז 1 בייטאג און 3 ביז 7 אווענד
אין לאדז, פילסודסקיעגא № 23
פערזענליכעס ערשיינען פון קראנקע ביי מיר איז אונבעדינגט וויכטיג.

PrywatnePogotowie
„SZYBKA POMOC LEKARSKA"
tel. 15-111
BAŁUCKI RYNEK
(Zgierska 56)
Czynne przez całą dobę
bez przerwy.

Mgr. Praw
Ludwik Goldkorn
Tłumacz Przysięgły
dla języków:
niemieckiego
hebrajskiego
i żydowskiego
Al. I Maja 9, tel. 114-50
przyjmuje od 11—2 pp. i od 4—7 w.

Dr. J.LUBICZ
כירורג און ארטאפעד
צוריקגעקעהרט.
9 פאלודניאווא 9
ארדינירט אויך אין ווישניאווא-גורא
ווילא אגינסקי.

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
צוריקגעקעהרט
ספעציאליסט
פאר אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
זגיערסקא 11, טעלעפאן 246-09.
נעמט אן פון 8—9 פריה און פון 4—8 אוו.

אוירען, נאז און האלז און לונגען-קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z.Rakowski
פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועקס אפעראציע א. אז. וו. ווי אויך אמבולאטאריישעס פון 9-2 און פון 4-8 אווענט.
ביי דער קליניק איז טעטיג
א רענטגען-קאבינעט
פאר דורכלייכטונגען און אלערליי פאטאגראפיען

Dr. med. Niewiażski
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט - קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער - שוועכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
פראנט, 1טער שטאק
נעהמט אן פון 8-11 און פון 5-9 אווענט
זונטאג און יום טוב פון 9-1 נאכמיטאג.
ספעציעלער ווארטע - זאל פאר פרויען

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען בלאז און אורין-קראנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95,
נעמט אן פון 9-11 און פון 6-8 אווענט

Dr.
Wajnberg
צוריקגעקעהרט
ספעציאליסט פאר לונגען, הארץ און סקלעראז קראנקהייטען
פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אוו.

ד"ר העללער
ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען און מענער - שוועכע
8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענט.
זונטאג פון 10—2 מיטאג.
פאר פרויען — א ספעציעלער ווארטע-זאל
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

Dr. med.
A. Banasz
כירורג - אוראלאג
האט זיך איבערגעצויגען אויף
Piotrkowska 121, tel. 139-88.
נעהמט אן פון 4—6 נאכמיטאג.

Dr. med
J. Nadel
ספעצ'אליסט פון אקושעריע- און פרויען-קראנקהייטען
אנדזשעיא 4, טעל. 228-92.
נעמט אן פון 10—12 און פון 5—7 אוו.

DR.
S. Kantor
ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען (מענער-שוועכע)
90 פיעטריקאווער 90
טעל. 129-45
נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 6—9 אוו.

Starszy Felczer
B JOSKOWICZ
פולנאצנא 4, טעל. 141-86
נעמט אן טעגליך פון 8—11 און 4—6 נ"מ
טעגליך פאקען-שטעלען
מיט פרישע קראוויאנסע.

Dr. med.
M. JELENKIEWICZ
23 ZAWADZKA 23
tel. 146-75
powrócił.

וויכטיג פאר פאבריקאנטען און האנדווערקער

שוויסונגען, מאשינען-טיילען און רעפעראטורען
פיהרט אויס בילליג
די מעכאנישע שלאסעריי
י. רעדער
11 ליסטאפאדא 11/13
(רוג זאכאדניא)

כעמ ש-באקטעריאלאנישער לאבאראטאריום
פ. שאץ, לאדז
פיעטריקאווער 37

Dr. med.
A. STILLER
אינערליכע קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
נעהמט אן פון 4-8
פילסודסקיעגא 15,
טעל. 206 75. פראנט. 2. שטאק

Dr. B.Hurwicz
Choroby skórne i weneryczne
Piotrkowska 10
נעמט אן פון 8-11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב - פון 8—1 בייטאג.

עלטסטער פעלדשער
ש. דערעש
לומאמירסקא 4, טעל. 184-78
נעמט אן פון 8—10 פרי, פון 1.30—4 נ"מ און פון 6—7 אווענד.

Lekarz Dentysta
Jakób Botwinik
נעמט אן טעגליך פון 10 ביז 3 נאכמ. אין דער לעטשניצע „פאמאץ" רוג זגערזשער און לימאנאווסקיעגא 1, טעל. 101-29 און פון 4—10 אווענד אויף נארוטאוויטשא 13. —::— צוגענגליכע פרייזען פאר ארבייטסלאזע — הנחה.

פראנצויזישער ענטפער
אויף דער איטאל־יעניש-דייטשער דערנעהנטערונג
עס ווערט אויפגעהאלטען איז קראפט די ענגליש-פראנצויזישע פער־שטענדיגונג וועגען געגענזייטיגער הילף אויף דעם מיטלענדישען ים

פאריז, 13 (ספ. טעל.)
דעם פעריגאנגענעם דאנערשטאג האט א קא־מוניקאט פון דער האוואס-אגענטור מיטגעטיילט, אז די פראנצויזישע רעגירונג האט אפיציעל געמעלדעט לאנדאן און רוים, אז צוליב דעם אפשאפען די סאנקציעס האלט זי די פערפליכטונג פון געגענ־זייטיגער הילף אויפ׳ן מיטעללענדישען ים פאר נישט מעהר פערפליכטענד. להיפוך צו די דאזיגע אפיציעלען קאמוניקאט, האט היינט די „פאפולער“ פערעפענטליכט מיט פעטען דרוק א קורצען אבער סענסאציאנעלען ארטיקעל, אין וועלכען עס ווערט געמאכט דער ענגלישער און דייטשער פרעסע א פאר־וואורף, נישט דערמאהנענדיג אינגאנצען, אז די זעלבע אינפארמאציע האט אויך געגעבען די פראנצויזישע פרעסע, אז אין שום יסוד פער־שפרייטען זיי קלאנגען וועגען א כלומרשטען בע־שלוס פון דער פראנצויזישער רעגירונג אין דער פראגע פון די אפמאכען אויפ׳ן מיטעללענדישען ים. „מיר זענען אין דער מיינונג, דאס מיר [illegible] פער־זיכערען, — שרייבט די צייטונג — אז די ידיעה וועגען בעשלוס, וואס איז אנגענומען געווארען מצד דער פראנצויזישער [illegible] אין דער דאזיגער פראגע האט נישט קיין שום יסוד“. די פראנצוי־זישע רעגירונג האט נישט אנגענומען און האט נישט קיין נויטיוענדיגקייט אנצונעהמען קיין שום בע־שלוס וועגען די אפמאכען ארום דעם מיטעללענדי־שען ים.“
דער ארטיקעל האט ארויסגערופען א גרויסע פעראינטערעסירונג אין די פאליטישע קרייזען יוי אויך צווישען די זשורנאליסטען. דער ארטיקעל, וואס איז פערעפענטליכט געווארען אין דער צייטונג, וואס שטעהט נאהענט צום פרעמיער, האט גע־מאכט דעם איינדרוק, אז אלס ענטפער אויף דער דייטש-איטאליענישער דערנעהנטערונג האט פראנק־רייך בדעה אויפצוהאלטען אין קראפט איהר פער־שטענדיגונג מיט ענגלאנד אויפ׳ן מיטעללענדישען ים.

בריסעלער קאנפערענץ ווערט אפגעלייגט ווערעז
צוליב דעם דייטש-עסטרייכישען הסכם

לאנדאן, 13 (ספ. טעל.)
ארומרעדענדיג די דייטש־עסטרייכישע פער־שטענדיגונג, בעטאנט די ענגלישע פרעסע איהר צופרידענהייט, אז עס איז בעזייטיגט געווארען א סיבה, וואס האט געדראהט מיט סכנה פאר אייראפא. עס ווערט אבער אויסגעדריקט די מורא וועגען דער צוקונפט. די צייטונגען רעדען ארום די דירעקטע פאלגען פון דער דאזיגער פערשטענדיגונג פאר דער אייראפעאישער לאגע און קומען צום אויספיהר, אז זי שאפט א נייע לאגע אין אייראפא פערבינדענדיג דייטשלאנד, עסטרייך, אונגארן און איטאליען. עס ווערען אויסגעדריקט ספקות, צי צוליב דער שטע־לונג, וואס איטאליען האט איצט אנגענומען וועגען די בריסעלער קאנפערענץ קענען פארקומען צום בע־שטימטען טערמין. לויט דער מיינונג פון דער פרע־סע, וואס די בריסעלער קאנפערענץ אפגעלעגט ווער־דען, וועלט געוועזען דאס אונטערנעהמען א הען און עס וועלען אינצווישען נעפיהרט ווערען נע־געוואנטועלען דעמארש פון פראנקרייך איז רוים און שפרעכען צווישען פאריז און לאנדאן. וואס זייער פון יוגאסלאוויע אין בערלין.

עסטרייכישע ערקלערונג וועגען הסכם

פאריז, 13 (ספ. טעל.)
האוואס מעלדעט פון וויען: דער פעדעראל־קאמיסאר פאר פראפאגאנדע, פאלקאדיק אדאם, האט געהאלטען א רעדע דורכ׳ן ראדיא, אין וועלכער ער האט צו׳ אנד. געזאגט: דער אפיציעלער קאמו־ניקאט, וואס איז פערעפענטליכט געווארען וועגען דעם דייטש-עסטרייכישען הסכם איז נאר א ראהם אין וועלכען עס וועלען זיך געפינען פערשידענע קאנווענצען. דער פרינציפ פון נישט מישען זיך אין די אינערליכע ענינים וועט קודם-כל מוזען אנגעווענדעט ווערען אין דעם געביט פון פאליטישער פראפאגאנדא, אינפארמאציע-דינסט, פרעסע, ראדיא און פילם. אן׳אקטיווע קריטיק איז געוואונשען, זי וועט זיך אבער מוזען אפהאלטען פון העצען און מישען זיך אין פרעמדע ענינים.

איטאליען וועט נישט צוטרעטען צו קיין שום אפמאך, וואס איז געווענדעט געגען דייטשלאנד

פאריז, 13 (ספ. טעל.)
דער דייטש־עסטרייכישער אפמאך ווערט אין דער פרעסע קאמענטירט אויפ׳ן יסוד פון אינפאר־מאציעס פון רוים, אלס א ענדגילטיגער קראך פון שטרעזא פראנט. איטאליען וועט זיך שוין נעמליך איצט נישט פארזאיכענען צו קיין שום פראנצויזיש־ענגלישען סיסטעם, וואס וואלט געקענט אינטערפרע־טירט ווערען אלס געווענדעט געגען דייטשלאנד. אין שייכות דערמיט הערשט די איבערצייגונג, אז איטאליען וועט איצט ארויסטרעטען מיט א פרא־יעקט פון א נייע סטאביליזירונג פון די בעציהונגען אין אייראפא, וואס זאל פארקומען אין דער פארם פון א קאנפערענץ פון די פארשטעהער פון די גרויסע מלוכות. די קליינע קאאליציע וואלט נישט איינגע־לאדענט געווארען.

דערגרייכט א פערשטענדיגונג אין מאנטרע

מאנטרע, 13 (ספ. טעל.)
אלס רעזולטאט פון די בעראטונגען, וואס זע־נען היינט אין אוועק פארגעקומען, איז ווי עס שיינט דערגרייכט געווארען א פערשטענדיגונג אין אלע פרינציפיעלע שטרייט-פראגען. אין פראיעקט פון אפמאך וועגען די ים-דורכגאנגען, וואס זיכער אויסגעמיטען ווערען דאס פערהופען זיך אויף די אפמאכען פון געגענזייטיגער הילף.

אויסערגעוועהנליכע זיצונג פון ענגלישען מיניסטערען-ראט

לאנדאן, 13 (ספ. טעל.)
אויף היינט איז צוזאמענגערופען געווארען אן׳אויסערגעוועהנליכע זיצונג פון ענגלישען קא־בינעט, בכדי צו פרעציזירען די שטעלונג פון דער ענגלישער רעגירונג לגבי דעם דייטש-עסטרייכישען הסכם אידען יועט זיך אין דער זיצונג נישט בע־טייליגען.
לויט אינפארמאציעס פון די פאליטישע קרייזען דארף מען ערווארטען, אז אידען וועט שוין אין די נאהענטסטע טעג צוריקקומען. עס איז נישט אויסגעשלאסען, אז צוליב דעם ערנסט פון דער לאגע זאל אידען שוין מארגען צוריקקומען קיין לאנדאן.

ערמארדעט דעם פיהרער פון די שפאנישע מאנארכיסטען קאלווא סאטעלא

מאדריד, 13 (ספ. טעל.)
אומבעקאנטע האבען געבראכט אויפ׳ן צמינ־טאזש דעם קערפער פון קאלווא סאטעלא, דער פיה־רער פון די שפאנישע מאנארכיסטען. דער קערפער האט עטליכע וואונדען פון קיגזשאלען.
די ידיעה וועגען דער ערמארדונג פון פיהרער פון די מאנארכיסטען, האט געמאכט א גרויסען איינ־דרוק אין דער שטאט. ווי מען מיילט מיט איז דער מארד פארגעקומען אויף פאלגענדען אופן:
ווען די דירעקציע פון דער אלגעמיינער זיכער־קייט האט בעקומען א ידיעה, אז דער פארוטשניק פון דער גווארדיע קאסטילא איז ערמארדעט געווא־רען דורך צוויי רעוואלווער־שאסען, איז אין דער דירעקציע פארגעקומען אפ ערזאמלונג, און עס איז בעשלאסען געווארען נקמה צו נעמען. 20 גווארדיסטען האבען בעשלאסען צו ערמארדען קאלווא סא־טעלא. אויף 17 אויטאס זענען זיי ביינאכט אוועק אין דער וואוינונג פון פיהרער פון די מאנארכיסטען א פארוטשניק און דריי גווארדיסטען האבען ביי איהם אנגעקלאפט אין דער טיר. סאטעלא האט נישט געוואלט עפענען. זיי האבען געדראהט אויפצוהא־קען די טיר. ער האט דאן געעפענט. זיי האבען איהם ארייגענעצט אין א אויטא און זעהט אויס דאהט ערמארדעט און שפעטער אוועקגעפיהרט אויפ׳ן צמענטאזש.
אין קערפער איז פעסטגעשטעלט געווארען 80 וואונדען.
עס זענען ארעסטירט געווארען איינגע פונקציא־נארען פון דער ציווילער גווארדיע, וועלכע מען איז חושד אין אפטיילנעהמען אין מארד.
דער מיניסטערען־ראט האט אפגעהאלטען א ספעציעלע זיצונג צוליב דער ערמארדונג פון קאלווא סאטעלא. עס איז בעשטימט געווארען א ריכטער פון שוטג. דערבען טריבונאל אדורכצופיהרען די אויספאר־

רעזאלוציעס פון ציוניסטישער פארטיי-ראט

ווארשא, 13. (טעל.) פארטאגס האט זיך פערענדיגט די זיצונג פון ציוניסטישען פארטיי־ראט. צווישען אנדערע האט אויך געהאלטען א רעדע דר. ראזענבלאט, עס איז בעטראכט געווא־רען די ווייטערדיגע טאקטיק אין לאנד, די לאגע אין ארץ-ישראל א. אז. וו. עס איז בעשלאסען גע־ווארען צוזאמענצורופען אויף דעם 12 סעפטעמבער א לאנד צוזאמענפאהר פון די אלגעמיינע ציוניסטען אין פוילען.
צום סוף זענען אנגענומען געווארען רעזא־לוציעס וועגען דער לאגע אין ארץ-ישראל, קהלה וואהלען, פארלאמענטארישע רעפרעזענטאנץ.

אורטייל אין קראקאווער פראצעס

קראקא, 13 (טעל.) היינט איז פערעפענט־ליכט געווארען דער פראצעס וועגען די בעקאנטע בלוטיגע געשעהענישען אין קראקא. 10 אנגע־קלאגטע זענען בעפרייט געווארען. די איבעריגע 39 זענען פערמשפט געווארען פון 5 חדשים ביז צוויי יאהר תפיסה, ביי א טייל איז די שטראף אפגעלייגט געווארען.

באהן-קאטאסטראפע ביי שעדלעץ

שעדלעץ, 13 (טעל.) היינט אין אוונט איז אויף דער באהן-ליניע 14 קילאמעטער פון שעדלעץ א משאות-צוג ארפ פון די שינעס. 7 וואגאנען זענען צושמעטערט געווארען.

„תומכי אורחים“ פאמארסקא 18
פארק הועלענאוו
זונטאג, דעם 19־טען יולי פון 2 נאכמיטאג קומט פאר
לטובת דעם הילפס-פעראיין „תומכי אורחים“ א
גארטען-פערוויילונג
10 שעה פערוויילונג
מיט זעהר א אינהאלטסרייכען פראגראם / ארטיסטישע אויפטריטען
סימפאנישער ארקעסטער. / פאנטען-לאטעריע / אייגענער בופעט.
נעניערס אין די ווייטערע אנאנסען.
פרייזען פון בילעטען 1.50 זל. און —.1 זל.
הנחה-בילעטען צו 75 גראשען פאר מיטגלידער און שפענדער פון „תומכי אורחים“
פערקויפט די פעראיינס-קאנצעלאריע ביז זונטאג, דעם 19-טען יולי, 5 נאכמיטאג.

proszki dla dorosłych ze zn. fabr.
KOWALSKINA
stosuje się przy uporczywych
BÓLACH GŁOWY
AK MARKA OCHR.

לעצטע דעפעשען

פאריז, 13 (ספ. טעל.)
האוואס מעלדעט פון וויען: נעכטען האט זיך פערשפרייט קלאנגען אין וויען, אז עס איז פארהאן א מעגליכקייט דאס דייטשלאנד זאל צוטרעטען צו די רוימישע פראטאקאלען פון 1934 און 1935.
לאנדאן, 13 (יט״א טעלעגראפיש)
דער ענגלישער קעניג עדוארד דער אכטער האט דעם לעצטען וויקענד פערבראכט ביי דעם יויצע-לופט-פליה-מיניסטער פיליפ דוד סאסון.
לאנדאן, 13 (ספ. טעל.)
פון טאקיא מעלדעט מען: לויט אינפארמאציעס פון דער אגענטור „קאקאטסו“ האט דער מארשאל טשאנג-קיי-שעק זיך אנגענומען אין דימיסיע אלס פרעזעס פון קואמינטאנג. מיט׳ן דאזיגען אקט איז אויך פארבונדען דער אמט פון פרעמיער פון דער נאנקינער רעגירונג. מארשאל טשאנג-קיי-טשען האט ערקלערט, אז צוליב דער געשפאנטער לאגע, קען ער מעהר נישט טראגען די פעראנטווארטליכקייט פאר׳ן גורל פון דער מלוכה.

לאדזשער נייעס

אפטייקען.
היינטיגע נאכט - דיזשורען

(א) היינט ביינאכט דיזשורירען פאלגענדע אפ־טייקען: קאפערקעוויטש, זגערדשער 54; ריכטער, 11 ליסטאפאד 86; זונדעלעוויטש, פעטריקאווער 25; באיארסקי און שאט פושעיאזד 19; דימעל, קאפערניקא 26; ליפיעץ, פעטריקאווער 193; סלא־פאטאווסקי, ושגאווסקא 143.

בארויבט פון א ארבייטסלאזען

(א) אין א קאמער אויף מילאנאווסקיעגא 35 איז בעגאנגען זעלבסטמארד, אויפשניידענדיג זיך דעם בויך, דער ארבייטסלאזער הענריק קוויאט־קאווסקי. אין א זעהר שווערען צושטאנד איז ער אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

ראדיא - פראגראם
דינסטאג, דעם 14-טען יולי

6.03 מוזיק (פליטען), 6.33 גימנאסטיק, 6.50 מו־זיק (פליטען), 7.20 ידיעות, 11 מיטאג-קאנצערט (פון פליטען), 11.57 צייט-סיגנאל, 12.03 קאנצערט, 12.55 פליטען, 1.05 מיטאג-ידיעות, 3.27 לאדזשער בערזע, 3.30 ווירטשאפטליכע ידיעות (פון ווארשא), 3.45 פון פ.ק.א., 4 פליטען, 4.45 רעפעראט, 5 קאנצערט פון ווילסאן-פארק אין פויזען, אויסגעפיהרט פון פויזנער סימפאנישען ארקעסטער, 5.30 שמועס, 6 שמועס פאר קינדער, 6.15 „די פראנצויזישע רעוואלוציע אין ליד“. 6.35 רעקלאמע קאנצערט, 6.50 אקטועלער שמועס, 7 געזאנג-קאנצערט, פון אדא הערכט. ביים פארטעפיאן איגנאצי ראזענבוים, 7.30 קאנצערט פון די פוילישע פאלקס-קאפעלע, 8.30 ליטעראריש סקיצע, 8.45 אוונט-ידיעות, 8.55 אקטוע־לער שמועס, 9 קאנצערט פון פראנצויזישער מוזיק, 10 ספארט-ידיעות, 10.15 טאנץ-מוזיק פון טשעכאטשינעק (דורך טארן)

ווארשאווער אפיציעלע בערזע
דעוויזען:

האלאנד	—	—	—	360.45
לאנדאן	—	—	—	26.63
ניו-יארק (קאבעל)	—	—	—	529,75
פראנ	—	—	—	21,95
שווייצארישער פ.	—	—	—	173

אפיציעלע פראצענטיגע פאפירען

באנק פאלסקי	—	—	103
3 פראצ. אינוועסטיציע I. פרעמירטע			65,00
3 „ „ II.	—		65.50
4 „ דאלארובקע	—	—	47.00
7- „ סטאביליזאציע	—	—	50.00
5- „ ווארשאווער	—	—	54.35
5- „ לאדזער	—	—	47,75

Dr.
Wołkowyski
ציגעל-גאס 11, טעל. 238-02
ספעצ. פאר טריפער, סיפילים און הויט-קראנקה
בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע
נעמט אן פון 8—11 ביטאג און 4—9 אוונט

Dr. med. Trepman
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט-קראנקהייטען,
בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע.
זאוואדזקא 6, טעל. 234-12
נעמט אן פון 8—11 נאכמ. און פון 6—8 אוונט,

אין גאַנג פון די געשעהענישען אין א״י

דער עקאָנאָמישער און פּאָליטישער הינטערגרונד פון די פּאַסירונגען, וואָס האָבען געפיהרט צו דעם איצטיגען ווילדען אַראַבישען אויסברוך געגען יודען

— 2, —

ס'איז דעריבער גאָר נישט קיין חידוש, וואָס אויף דער יודישער זייט האָט דער פּרינציפּיעל־נעגאַטיווער ענטפער צו די אַראַבער אין דעם פּונקט קיין גרויסע בעגייסטערונג נישט אַרויסגערופען.

גאָר גרויס איז געווען די זאָרג צוליב די פּלענער פון דער רעגירונג וועגען די נייע בעגרע־ניצונגען פון'ם ערד־קויף. מיט דעם דאָזיגען פּונקט איז די געפאַהר נאָך גרעסער דערפאַר, ווייל פון אויבען־אויף קלינגט עס דאָך אַזוי פּשוט און אַזוי גערעכט אין די אויערן פון יעדען, וואָס איז נישט בעקאַנט מיט דער קאָנקרעטער סיטואַציע, אַזוי אַז אפילו פאַר פרייגט איז שווער קלאָר צו מאַכען די מאָטיווען פון אונזער געגנערשאַפט. וואָס קאָן זיין שענער און גערעכטער, ווי צו זיכערען דעם אָרימען פעלאַך אַ מינימום פון ערד, פון וועלכער ער און זיין משפחה זאָלען קאָנען ציהען אַ געזיי־כערטע הכנסה?

אונז אָבער דערמאָנען די דאָזיגע און ענליכע פּלענער צו שטאַרק אָן די מסקנות און טענ־דענצען פון דער שאָו־קאָמיסיע און פון סער דזשאָן האָופּ סימפּסאָן, כדי מיר זאָלען זיך קאָנען בעציהען צו זיי אַנדערש, ווי מיט'ן גרעסטען חשד.

וואָרים די ערשטע פּראָפּאָזיציע פון אַזעלכע געזעצען איז דאָך די הנחה, אַז דער אַראַבישער ערד־בעזיצער מוז געשיצט ווערען געגען דעם יו־דישען ערד־קויף. נישט אַרויסגעזאָגטערהייט ווערט דאָ ווידער אויפגעפרישט די לעגענדע וועגען דער אַרויסשטויסונג פון די אַראַבער פון דער לאַנד־ווירטשאַפט, און די לעגענדע איז דאָך שוין לאַנג אָפּגעלייקענט געוואָרען דורך דער אויספאָרשונג פון ה' פרענטש. 656 אַראַבער האָבען זיך נאָך אַלע זוכענישען אויסגעפונען, וואָס די רעגירונג האָט דערקלערט, אַז זיי קאָנען בעטראַכט ווערען אַלס „אַרויסגעשטויסענע" דורכ'ן יודישען ערד־קויף אין משך פון צעהן יאָהר. און ווען די רעגירונג האָט די דאָזיגע אַראַבער אָנגעבאָטען זעהר גינציגע מעג־ליכקייטען פון ווידער בעזעצען זיך אויף רעגירונגס־ערד, האָט די גרעסטע מעהרהייט פון זיי זיך נישט געמאָלדען. אַ סימן, אַז אויך זיי האָבען געפונען אַנדערע בעשעפטיגונגען. און אויב אַזוי, וואָס פאַר אַ בעדערפעניש בעשטעהט דאָ פאַר אַ בעזונדערען שוץ?

דער אמת איז, אַז פון'ם ריין־עקאָנאָמישען שטאַנדפּונקט איז דאָס דאָזיגע געזעץ נישט בלויז נישט נויטיג פאַר דער אַראַבישער בעפעלקערונג, נאָר פאַרקעהרט, סיוז איהר ברענגען שאָדען. וואָרים עס וואָלט מאַכען דעם ערד־בעזיצער פאַר אַ צוגעבונדענעם צו זיין ערד־בעזיץ; וואָלט איהם אונמעגליך געמאַכט איבערצוגעהן צו שטאָטישער אַרבייט, צו אינדוסטריע אָדער האַנדעל אָהן דער צושטימונג פון דעם אָדער יענעם רעגירונגס־אַמט; עס וואָלט פאַרקלענערט, אָדער אינגאַנצען צעשטערט זיין קרעדיט־פעהיגקייט; עס וואָלט — און דאָס איז דאָס וויכטיגסטע — געשטערט די געוונטע טענדענץ איבערצוגעהן צו אינטענסיווער, מעהר איינטראָגנדיגער בעאַרבייטונג פון קלענערע שטחים ביי גרעסערע הכנסות וואָרים אויב די אַראַבישע לאַנד־ווירטשאַפט האָט אין די לעצטע יאָהרען דורכ־געמאַכט אַ היבשע ענטוויקלונג, איז עס קודם כל דוקא צוליב דעם, וואָס אַראַבער האָבען דורכ'ן פאַרקויף פון אַ טייל פון זייער ערד געקראָגען דעם נויטיגען אינוועסטיציע־קאַפּיטאַל, וואָס האָט זיי דערמעגליכט אַריבערצוגעהן פון עקסטענסיווער צו אינטענסיווער ווירטשאַפט.

דער אמת'ער זין פון'ם געפּלאַנטען געזעץ קאָן בכן נישט זיין דער שוץ פון די אַראַבישע ערד־בע־אַרבייטער, נאָר ער איז, פאַרקעהרט, געווענדעט געגען זייערע אינטערעסען. דער איינציגער זין קאָן נאָר זיין דער, צו געבען די אַראַבישע פּאָלי־טיקער אַ קאָנצעסיע, וואָס זאָל באמת עלול זיין צו לייגען שטיינער אויפ'ן וועג פון אונזער איינוואָרצ־לונג אין לאַנד, און קודם־כל פאַרשווערען אונז דאָס אַריינדרינגען אין דער לאַנדווירטשאַפט און דאָס שאַפען קאָמפּאַקטע יודישע דאָרפישע ישובים. ס'איז קלאָר, אַז דאָס אַלץ איז געגען דעם וואָרטלויט און געגען דעם זין פון'ם מאַנדאַט, וועלכער פאַר־פליכטעט די רעגירונג צו פאַרלייכטערן קאָנצענט־רירטע יודישע קאָלאָניזאַציע.

די יודישע אַגענטור האָט אין איהר עפענט־ליכען ענטפער אויף דער דעקלאַראַציע פון דער רעגירונג צו די אַראַבישע פיהרער געמאַכט די ערד־פראַגע פאַר'ן צענטראַלען [illegible]־פּונקט. זי האָט פּראָטעסטירט געגען דעם געפּלאַנטען געזעץ און אַרויסגעשטעלט געגען דער דאָזיגער נעגאַ־טיווער פּאָליטיק די פאָדערונג פון אַ פּאָזיטיווער קאָנסטרוקטיווער פּאָליטיק פון ענטוויקלען, אַלע לאַנד ווירטשאַפטליכע רעסורסען פון'ם לאַנד אין'ם אינ־טערעס פון דער יודישער קאָלאָניזאַציע און גלייכ־צייטיג פון דער אַראַבישער ווירטשאַפט.

דער דריטער פּונקט פון'ם בריטישען ענטפער צו די אַראַבער, דער צוזאָג פון'ם לעגיסלאַטיוון ראַט, איז, ווי בעקאַנט, פון דער יודישער זייט בעטראַכט געוואָרען ווי אַ פּרוב אונטערצוגראָבען די יסודות פון'ם מאַנדאַט. די מאָטיווען פון אָט דער אָפּשאַצונג זענען בעקאַנט, און ס'איז איבעריג זי דאָ אויף ניי אָפּצושטעלען. ס'איז גענוג צו דער־מאָנען, אַז אפילו די שאַרפסטע בעגרענצונג פון דער קאָמפּעטענץ פון אַזאַ קערפּערשאַפט און די אָפּטימיסטישע אָפּשאַצונג פון איהרע קאָנקרעטע ווירקונגען אויפ'ן ווייטערען גאַנג פון דער יודי־שער אויפבוי־אַרבייט קאָנען נישט בעזייטיגען איין פאַקט, דעם סאַמע ענטשיידענדיגען [illegible] דורך

דער עטאַבלירונג פון'ם לעגיסלאַטיוון ראַט אויפ'ן יסוד פון די איצטיגע נומערישע כחות־פערהעלט־נישען, וואָלט דאָס יודישע פאָלק אין ארץ־ישראל געשטעמפּעלט געוואָרען אין'ם לאַנד פון דער נאַ־ציאָנאַלער היים אַלס אַ מינאָריטעט, בעת דער זין פון דער באַלפור־דעקלאַראַציע און פון'ם מאַנדאַט איז דאָך, אַז די פּאָזיציע פון'ם יודישען פאָלק זאָל אין ארץ־ישראל זיין פונדאַמענטאַל פערשידען, ווי אין די אַנדערע לענדער פון דער וועלט. געוויס זאָלען קיינעמס רעכט נישט געמינערט ווערען, אָבער אין דער נאַציאָנאַלער היים קאָנען יודען אַלס פאָלק אַלענפאַלס נישט זיין די טרעגער פון ווייניגער רעכט, ווי דאָס אַנדערע פאָלק, דאָס אַראַבישע. דעריבער האָבען יודען טאַקע קורץ און שאַרף דערקלערט, אַז זיי וועלען זיך אין אַזאַ לעגיסלאַטיוון ראַט נישט בעטייליגען און אַז דער ערשטער פאַרבעדינג פון יעדער ענדערונג אין דער קאָנסטיטוציע פון'ם לאַנד מוז זיין אַ פאַראויס־אָפּגעשלאָסענע יודיש־אַראַבישע פערשטענדיגונג וועגען די רעכט פון ביידע פעלקער אין לאַנד.

און טאַקע ווייל יודען האָבען אַזוי שטאַרק נישט געוואָלט, האָבען אַראַבער דאָס מאָל — אין היפוך צו 1922 — געוואָגט יאָ. נישט אַלע מיט'ן גאַנצען האַרצען. דער מופטי און זיינע מקו־רבים זענען פאַקטיש נישט געווען שטאַרק בעגייס־טערט. וואָרים זיי האָבען געזעהן אין'ם אָננעמען דעם לעגיסלאַטיוון ראַט דעם אָפּזאָג פון די ווייט־ער־געהענדיגע אַספּיראַציעס, ווי ד פּירוש'ע אָפּ־שאַפונג פון די ציוניסטישע פּונקטען פון'ם מאַנ־דאַט, די איינזעצונג פון אַ „נאַציאָנאַלער רעגירונג" וכדומה. אָבער די געמעסיגסטע עלעמענטען האָבען אין דעם פאַל געהאַט אַ שטאַרקע קאָרט אין האַנד. יעדע אַראַבישע געגנערשאַפט געגען דעם לעגיסלאַ־טיוען ראַט האָט דאָך געהייסען: אָננעמען די גלייכע שטעלונג ווי די יודען, יאָ, נאָכמעהר, העלפען די יו־דען אָפּוואַרפען דעם לעגיסלאַטיוון ראַט. צוליב דער דאָזיגער מורא האָבען אויך די עקסטרעמיסטען געמוזט אַקצעפּטירען דעם אָנבאָט פון דער רע־גירונג.

אַגב אין אַלע דערמאָנטע פּונקטען זענען די פּלענער נישט געווען קיין נייע. וועגען יעדען בע־זונדער איז שוין פריהער גערעדט געוואָרען מצד דער רעגירונג, און מ'האָט געקאָנט זיך ריכטען, אַז פריהער אָדער שפּעטער וועט זי צו זיי צוריקקומען, אָבער די אויף אַמאָליגע אַקומולאַציע פון אַקטו־אַליטעט און באַלדיגער פערווירקליכונג פון אַזוי פיל „רעפאָרמען" האָט געמוזט אויסגעטייטשט ווע־רען און איז טאַקע אויסגעטייטשט געוואָרען פון יודען און פון אַראַבער, ווי אַ קלאָרע [illegible] פון דער רעגירונגס־פּאָליטיק צו דער אַראַבישער זייט. און דעריבער האָט זיך אין די ערשטע חדשים פון דעם יאָהר ענטוויקעלט אַ גאָר העפטיגער קאַמף [illegible] די דאָזיגע פראַגען, בעזונדערס אַרום דעם לעגיסלא־טיוען ראַט. נאָכדעם ווי די ארץ־ישראלדיגע רע־גירונג און דער קאָלאָניאַל־אָפיס האָבען אָנגע־נומען אַ שטעלונג, וואָס איז בעטראַכט געוואָרען פון'ם יודישען צד אַלס שעדליך, האָט די ציוניס־טישע פּאָליטיק זיך בעמיהט — און מיט דערפאָלג — אַריבערצוטראָגען די קאַמף־אַרענע פון ירושלים קיין לאָנדאָן [illegible] צו מאָביליזירען די ענגלישע עפענטליכע מיינונג געגען דעם קאָלאָניאַל־אַמט און דער רעגירונג פון ארץ־ישראל. און דאָס האָט זיך אין אַ הויכער מאָס איינגעגעבען.

אין די גרויסע פּאַרל[illegible] דעבאַטען, פריהער אין „האַוז אָוו לאָרדס" און דערנאָך אין „האַוז אָוו קאָמאַנס", איז די רעגירונג געווען פּשוט פערלאָזען און איזאָלירט. מיט זעהר ווייניג אויס־נאַמען — און אויך די אָהן יואַג און איבערצייגונגס־קראַפט — האָבען זיך די רעדנער פון אַלע פּאַרטייען, פריינד און געגנער פון דער רעגירונג, פון דער עקסטרעמע קאָנסערוואַטיוון ביז צו די פער־טרעטער פון דער לייבאָר־פּאַרטיי, זעהר שאַרף אַרויס־געזאָגט געגען דער פּאָליטיק פון בעגרענעצען די איינוואַנדערונג, איינפיהרען קאָנסטיטוציאָנעלע שי־נויים און אַנדערע שוועריגקייטען פון דער ערשטער אויפבוי־אַרבייט. אין די דעבאַטען איז געקומען צום אויסדרוק אַ סך סימפּאַטיע און פערשטענדניש פאַר דער יודישער טראַגעדיע אין דער וועלט, אַ סך אָפּשאַצונג פון'ם יודישען אויפבוי אין ארץ־ישראל און, פערשטעהט זיך, אויך אַ שטאַרקע אונטער־שטרייכונג פון די אינטערעסען פון בריטישען פרעס־טיזש און — הגם נישט אַרויסגעזאָגטערהייט — דעם ווערט פון'ם „גוטען ווילען" פון'ם יודישען פאָלק פאַר דער בריטישער אימפּעריע.

קיין אָפּשטימונג איז אין קיינעם פון די צוויי הייזער פון'ם פּאַרלאַמענט נישט פאָרגעקומען. און מ'קאָן אפילו אָננעמען, אַז ווען אַזאַ אָפּשטימונג וואָלט יאָ פאָרגעקומען, וואָלטען די מעהרסטע פריינד פון דער רעגירונג קוים געווען גרייט צו שטימען געגען איהר. אָבער דאָך האָט די רעגירונג איינ־געזעהן, אַז איהר איצטיגע פּאָליטיק איז נישט פּאָפּולער אין ענגלאַנד און זי קאָן נישט סתם איג־נאָרירען די עפענטליכע מיינונג.

זוכענדיג אַן אויסוועג, איז ביי איהר — און אפשר ביים הויך־קאָמיסאַנער — געבוירען געוואָרען דער פּלאַן פאָרצושלאָגען די אַראַבער, זיי זאָלען שיקען אַ ספּעציעלע דעלעגאַציע קיין לאָנדאָן. דערמיט האָט זיך אָנגעהויבען אַ נייער קאַפּיטעל

אומצופרידענהייט, פערשעמטקייט און צאָרן הערשט אין דער ענגלישער עפענטליכער מיינונג

צוליב די לעצטע געשעהענישען אין דער אינטערנאַציאָנאַלער פּאָליטיק

דער בעקאַנטער ענגלישער פּובליציסט וויקהעם סטיד האָט פערעפענטליכט פאָלגענדען אַרטיקעל וועגען דער שטימונג פון דער ענגלישער עפענטליכער מיינונג אין איצטיגען מאָמענט.

איך ווייס נישט מיט וואָס מען קאָן פערגלייכען דעם פּסיכאָלאָגישען קריזיס, וואָס דאָס ענגלישע פאָלק געהט איצט אַדורך. עס איז אומצופרידען, פערשעהמט און פיהלט זיך נישט גוט. אומצופרידען קודם כל לגבי זיין רעגירונג, פערשעהמט צוליב די לעצטע געשעהענישען און אין כעס צוליב דער לאַגע, אין וועלכע ענגלאַנד האָט זיך געפונען.

עס וואָלט געווען בעסער ווען די ענגלענדער זאָלען זיין אומצופרידען מיט זיך אַליין. דאָס איז אַ פאָלק, וואָס איז געניגט צו לאַנגזאַמע בעטראַכ־טונגען, ווען עס האַנדעלט זיך אָבער וועגען קאָנקרעטע זאַכען מעדיטירט עס נישט לאַנג און האַנדעלט. אַמ ליבסטען פערמאַכט עס די אויגען אויף פאַקטען, וואָס זענען פאַר איהם נישט אָנגענעהם. פון דער אַנדערער זייט זענען זייערע אימפּולסען קודם כל די מאָראַלישע געוואַלטזאַמע און שנעלע, צווישען זיי־ערע אימפּולסען און דעם קלאָרען פערשטאַנד פון זייערע אייגענע נאַציאָנאַלע אינטערעסען איז נישט פאַרהאַן קיין בעוואוסטזיניגער אָדער נויטיגער צו־זאַמענבונד. ווען אַ אויסלענדער מאַכט די ענגלענ־דער אַ פאָרוואורף, אַז זיי האָבען געהאַנדעלט אימ־פּולסיוו אין מאָמענט ווען מען האָט בעדראָהט זייערע אינטערעסען, זעהען די ענגלענדער היילינג איבער־ראַשט, אַז די פאָרוואורפען זענען אונגערעכטע און אונזיניג. ענדליך קומען זיי צו דער איבערצייגונג, אַז זייערע מאָראַלישע אימפּולסען זענען זיך צוזאַ־מענגעלאָפען מיט זייערע אינטערעסען און זיי גי־בען זיך אָפּ אַ חשבון, אַז די פריהערדיגע קריטיקער האָבען לאָגיש.

אין אָנהויב פון דער וועלט־מלחמה, ווען מען האָט אַטאַקירט בעלגיען, האָט דאָס ענגלישע פאָלק איינשטימיג אונטערשטיצט די קריגס־ערקלערונג דייטשלאַנד. עס האָט נישט געקענט די סיבות צו־ליב וועלכע ענגלאַנד האָט אין 1889 זיך דעצידירט צו שיצען די בעלגישע נייטראַליטעט: עס האָט נאָר געזעהן די מאָראַלישע זייט פון ענין: דייטשלאַנד האָט בעוואוסטזיניג געבראָכען דעם פייערליכען צוזאָג, און אַ קליין לאַנד איז אַטאַקירט געוואָרען דורך אַ מעכטיגען שכן. כמעט צוויי יאָהר האָבען די ענגלענדער געמיינט, אַז זיי קעמפען נישט פאַר זיך, נאָר אין שוץ פון בעלגיען. און אונדירעקט פון פראַנקרייך. אין דער העלפט פון 1916 האָבען זיי זיך ערשט אָפּגעגעבען אַ חשבון, אַז זיי פיהרען אַ מלחמה אין שוץ פון זייער אייגען לאַנד. די דאָזיגע לאַנגזאַמקייט פון פּאָליטישען טראַכטען, וואָס איז דער כאַראַקטעריסטישער שטריך פון ענגלישען טראַכ־טען — האָט זיך אויך אַרויסגעוויזען אין דעם אי־טאַליעניש־אַביסינישען קאָנפליקט געפיהלסמעסיג. האָט מען זיך סאָלידאַריזירט מיט דעם פּרינציפּ פון קאָלעקטיווען זיכערקייט געגען דער מלחמה. מען האָט געפיהלט, אַז די פעלקער־ליגע, וועלכע מען האָט בעטראַכט אַלס אַ פונדאַמענט פון דער ענגלי־שער פּאָליטיק, קען דערזעהן אַ קאַטאַסטראָפע אויב מען וועט נישט אויפהאַלטען די איטאַליענישע אָפּענ־סיווע, אפשר איינער אויף טויזענד ענגלישע בירגער האָט געוואוסט עפּעס וואָס וועגען דער אַזיערע טסאַנאַ, וועגען די קוועלען פון שייך נילוס און ענג־לישע אינטערעסען, וואָס קענען זיך געפינען אין סכנה. די גרעסטע מעהרהייט פון לאַנד וואָלט אונ־טערשטיצט די רעגירונג ווען זי וואָלט ריזיקירט אַ מלחמה געגען איטאַליען פאַר די אינטערעסען פון דער פעלקער־ליגע.

דעריבער האָט די עפענטליכע מיינונג אַזוי שטאַרק רעאַגירט אין דעצעמבער פון פערגאַנגענעם יאָהר געגען דעם האָאַר — לאַוואַל פּלאַן, אַז האָאַר האָט געמוזט דימיסיאָנירען. ווען באַלדווין וואָלט דאַן צוזאַמען מיט גאַנצען קאַבינעט זיך איינגעגע־בען אין דימיסיע וואָלט איהם קיינער נישט בעס־דייערט. ערשט נאָכדעם ווי דער אַביסינישער ווי־דערשטאַנד איז צוזאַמענגעבראָכען האָט דאָס ענגלי־שע פאָלק פערשטאַנען די מעגליכע קאָנסעקווענ־צען פון דאָזיגען צוזאַמענבראָך פאַר די ענגלישע אינטערעסען. און איצט איז די עפענטליכע מיינונג אויפגערעגט אויף דער רעגירונג, פאָרוואַרפענדיג איהר, אַז זי האָט נישט אַרויסגעוויזען נישט קיין דרייסטקייט און נישט קיין פאָראויסזעהונג פון די געשעהענישען.

די דאָזיגע שטימונגען האָבען זיך נאָך פער־שטאַרקט אַ דאַנק דעם, וואָס די רעגירונג איז אַרוים געטרעטען מיט אַ פאָרשלאַג אָפּצושאַפען די סאַנק־ציעס געגען איטאַליען. לאָיד דזשאָרדזש, וועלכער האָט אינטער מיט דער עפענטליכער מיינונג אַ ענ־געררן קאָנטאַקט ווי באַלדווין האָט אַרויסגעזאָגט דאָס וואָס יעדער דורכשניטליכער בירגער האָט געפיהלט און געטראַכט אַנטקעגען די רעגירונג. ווען לאָיד דזשאָרדזש וואָלט מיט פערשידענע אַרויסטרעטונגען אין די לעצטע יאָהרען נישט געמישט די עפענטלי־כע מיינונג, וואָלט ער געוואָרען באַלדווינ'ס נאָכ־פאָלגער, אַלס שעף פון דער נאַציאָנאַלער רעגירונג. עס איז כאַראַקטעריסטיש, אַז אַזאַ קאָלטער קאָנ־סערוואַטיסט ווי לאָרד הוו סעסיל, דער ברודער פון לאָרד סעסיל אָף טשעלוואָוד, זיכער נישט קיין קרי־טיקלאָזער פריינד פון דער פעלקער־ליגע האָט גע־שיקט צום „טיימס" פאָלגענדען בריוו: „דאָס גאַנצע ענגלישע פאָלק וועט אונטערשטיצען זיין רעגירונג אויב מען וועט אונז אויפקלערען די סיבות און מאָ־טיוון פון קריג. דאָס גאַנצע פאָלק איז איבערצייגט, אַז נאָר דורך אַ קאָנסעקווענטער אונטערשטיצונג פון דער פעלקער־ליגע קאָן מען בעהיטען די האָפ־נונג אויפצוהאַלטען דעם שלום. מיר וועלען אָפּשר נישט אויסמיידען אַ מלחמה, אויב מיר וועלען אָנ־לויפען פון דער ריזיקע פון אַ מלחמה. אַזאַ נאָכ־גיביגקייט איז אַ נאָכגיביגקייט לגבי אַ שאַנטאַזש".

קיינער פון די מיטגלידער פון פּאַרלאַמענט האָט נישט אַרויסגעזאָגט די געדאַנקען פון די מעסיגע קאָנסערוואַטיווען אויף אַ בעסערן אופן, ווי דאָס האָט געטאָן הוו סעסיל. איך וואָלט מיך געוואונדערט, ווען באַלדווין און זיינע קאָלעגען וואָלטען איבערגע־האַלטען דעם קריזיס, וואָס איז ענטשטאַנען צוליב דעם, וואָס זיי האָבען פאַרגעלעגט אָפּצושאַפען די סאַנקציעס, פון וועלכע זיי האָבען אַזוי פיל פריהער גערעדט. וואַרשיינליך וועט זיי נישט אַראָפּוואַר־פען אַ מפּלה אין פּאַרלאַמענט אָבער עס שיינט, אַז צו לאַנג וועלען זיי שוין נישט האָבען דעם צוטרוי פון דער עפענטליכער מיינונג. אויב אין קאַבינעט וועלען נישט פאָרקומען בעדייטענדע ענדערונגען. מ'קאָן נישט פאָראויסזעהן אין וואָס פאַר אַ ריכ־טונג די לאַגע וועט זיך ענטוויקלען, אָבער עס שיינט מיר צו זיין זיכער, אַז די דאָזיגע ריכטונג וועט נישט זיין גינסטיג פאַר די פּאָליטיקער, וועלכע זענען לויט דער אַלגעמיינער מיינונג נישט געווען דערוואַקסען צו זייער אויפגאַבע".

קאָנפערענץ פון פּוילישע יודען אין די פעראייניגטע שטאַטען

רעזאָלוציעס וועגען דער לאַגע פון יודען אין פּוילען

נ יו ־ י אָ ר ק, (יט"א). אונטער דעם פאָרזיץ פון פ. ווינטער איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען די 28־סטע קאָנ־פערענץ פון „פערבאַנד פון די פּוילישע יודען אין אַמעריקאַ". די קאָנפערענץ האָט זיך אָנגעהויבען מיט אַ הזכרה נאָך די יודישע קרבנות אין פּוילען. די קאָנ־פערענץ האָט נאָכהער אויסגעהערט אַ רעפעראַט וועגען דער איצטיגער לאַגע פון די יודען אין פּוילען. דער דאָזיגער רעפעראַט איז דורך דער קאָנפערענץ ערקלערט געוואָרען אַלס אַ „דעקלאַראַציע", וועלכע דריקט אויס די סענטימענטען פון דער 28־טער קאָנ־פערענץ פון די פּוילישע יודען אין אַמעריקאַ".

אין דער „דעקלאַראַציע" ווערט פעסטגעשטעלט „אַז די נאַציס פיהרען אַן אַנטיסעמיטישע פּראָפּאַ־גאַנדע אין פּוילען. וואָס דאָס פעלד האָט זיך אַרייה־געוויזען גינסטיג פאַר אַזאַ אַגיטאַציע. די נאַציס בענוצען זיך מיט דער אַנטי־יודישער העצע אַלס אַ מאַסקע צו פערדעקען זייערע אמת'ע צוועקען. די פּוילישע יודען זאָגען זיך עקשנות'דיג אָפּ צו אַ נערקענען די פּוילישע אַנטיסע־מיטען אַלס די אמת'ע פערשטעהער פון פּוילישען פאָלק. די יודען האָבען נישט אויפגעגעבען די האָפ־נונג, אַז סוף כל סוף וועט דאָס בעסערע פּוילען, דאָס פּוילען פון צדק און יושר בעזיגען איהרע שונאים די אַנטיסעמיטען, בעפרייען דאָס לאַנד פון נאַציזם און געהען פאָראויס צווישען די ציוויליזירטע פעל־קער".

נאָך דעם ווי די קאָנפערענץ האָט אויסגעהערט אַ פּירוטס וועגען דער [illegible] פון פערבאַנד פאַר [illegible] דעם בעריכטס־פעריאָד זענען אָנגענומען געוואָרען אַ ריי רעזאָלוציעס. צוו. איר איז בעשלאָסען געוואָ־רען, דאָס אין דער צייט פון יודישען וועלט־קאָנגרעס זאָל פאָרקומען אַ צווייטע וועלט־קאָנפערענץ פון אַלע פּויליש־יודישע לאַנדספערבאַנדען, פאַנאַנדערען דעם וועלט־רעליעף פאַר די יודען אין פּוילען, זיך אָנשלי־סען אינם פראָטעסט [illegible] פון פּוילישע יודענטום און שייכות מיט פּשיטיק, מינסק מאַז. און אַנדערע.

די קאָנפערענץ האָט געוועהלט אַ נייע לייטונג אין פאָלגענדען צוזאַמענשטעל: בנימין ווינטער, — פּרעזידענט. ז. נ. געל — סעקרעטאַר, א. ווערמאַן — קאַסיר. יעקב ליכטמאַן, יעקב בראָן, ס. ראַמאַש און אַברהם באַנדעל — וויצע־פּרעזידענטען. גרשון באַ־רער, דר. ה. דיאַמאַנד און דוד גרויסמאַן — עהרען־ [illegible] צע פּרעזידענטען.

די וואונדער פון סאוויעטישע קאנאל צום ווייסע ים

ווי ער איז אויסגעבויט געווארען פון פערברעכער

— 4 —

דאָס דאַרף הייסען אזוי: דער האניג איז געווען נישט זיינער, ער האָט בעלאַנגט צום קאלכאָז, צום קאָלעקטיוו. און נעמען אליין פון קאָלעקטיוו, אַפילו איין קאַרטאָפעל, איז א שווערער פערברעכען. ווי פשוט'ע גנבה; האט מען איהם געכאפּט און פערשיקט אין תפיסה.

— נו, דאָס מאַכט נישט, — טרייסט איהם א הויכער בעאַמטער. פאַר וועמען ער האָט דערציילט די געשיכטע, — וועסט דאָ אָפּארבייטען דיין צייט און וועסט זיך גיין צוריק אין דיין קאלכאָז.

ענטפערט דער פויער:

— גיין איך בין נישט ברוגז. אזוי דאַרף זיין; אָבער איהר ווייסט, בירגער נאַטשאַלניק, עס וועט מיר דערנאָך שווער זיין די אויגען צו ווייזען; נישט שיין האָב איך געהאַנדעלט; זעהט אויס, איך האָב געמאַכט א שטיקעל טעות אויף מיינע עלטערע יאָהרען.

א געוועזענער רוסישער בירגער ווייסט, אַז ווען מען כאפּט איהם ביי א גנבה, גזלה, אָדער רויבעריי און מען פערורטיילט איהם, איז ער אַן אַרעסטאַנט; און ווען אַן אַרעסטאַנט ווערט ארויסגעפיהרט אין דרויסען, אויסער די וואַנט פון דער טורמע, ווערט ער געשמידט אין קייטען און סאָלדאַטען מיט ביקסען און מיט בלויזע שווערדען רינגלען איהם ארום פון אלע זייטען. דאָס איז דער מנהג און דאָס איז די טראַדיציע. און נאָך א זאַך: אַן אַרעסטאַנט פיהרט מען אָפּ ארויס אין דרויסען צו ארבייטען; אַמאָל איז עס קערען די גאַסען, און אַמאָל איז עס האַקען שטיינער; און געוועהנליך איז די ארבייט נישט זעהר קיין נויטיגע, נישט קיין נוצליכע; דאָס איז נאָר, כדי דער ארעסטאַנט זאָל האָבען וואָס צו טון, ער זאָל ארבייטען און זאָל פיהלען, אַז ער איז אַן אַרעסטאַנט.

און ווען מ'האָט די אַרעסטאַנטען געבראַכט קיין קאַרעליא און זיי געגעבען העק, גראַב־אייזענס, לאָפּעטעס און טאַטשקעס, און געהייסען גראָבען די ערד, אָפּהאַקען שטיינער און אָפּפיהרען די ערד און די שטיינער אָן א זייט, איז עס געווען פונקט דאָס, וואָס זיי האָבען דערוואַרט. אויף דעם זענען זיי אַרעסטאַנטען, אַז זיי זאָלען טון שווערע ארבייט. עס איז בלויז געווען די פראַגע: צו וואָס האָט מען זיי געפיהרט אזוי ווייט? האָט מען דען נישט געקאָנט געפינען פאַר זיי שווערע ארבייט ערגעץ נעהנטער? אָבער אויף דעם איז עס דאָך נאַטשאַלסטוואָ; נאַטשאַלסטוואָ טראַכט אויס — דאַרף מען טאָן.

אָבער צפעס איז דאָ געווען אזוי אַנדערש אין אזוי פיל פרטים. גאָרנישט לויט דעם קרימינעלען מנהג פון לאַנד.

ערשטענס, די היטער, וואָס מ'האָט זיי בעצעס. האָבען קיין אייזערנע גראַטעס נישט געהאַט. אמת, קיין פּאַלאַצען זענען זיי נישט געווען; דאָס זענען געווען נייע הילצערנע הייזער, וואָס די פריהערדיגע אַרעסטאַנטען האָבען דאָ אַ'פגעשטעלט, מיט בעטלעך איינע איבער דער צווייטער, ווי אין די נידריגסטע קלאַסען פון שיפען און בכלל דאָרט, וואו מען איז ענג אין פלאַץ, — אָבער קיין כאַראַקטער פון טורמע האָט עס נישט געטראָגען.

און צווייטענס, זעהט מען דאָ נישט קיין סאָלדאַטען מיט ביקסען, אָדער בלויזע שווערדען, מען קאָן נישט זאָגען, אַז דאָ זענען קיין בעוואָפענטע וועכטער נישט געווען; עס זענען דאָ געווען וועכטער מיט ביקסען אין די הענט. אָבער אַזוי שיטער, אזוי זעלטען; זיי זענען געווען פונאַנדערגעשטעלט ערגעץ ביי די וועגען, אויף בערגלעך, אויף טורעמס, צוזאַמענגעשטעלט פון קלעצער. די אַדמיניסטראַציע האָט אָנגענומען געוויסע מיטלען, אַז די אַרעסטאַנטען זאָלען זיך נישט צעלויפען. לויט דעם שוואַכען רעזשים, וואָס עס האָט דאָ געהערשט, איז געווען

פון ל. באראדולין

די געפאַהר, אַז א סך אַרעסטאַנטען זאָלען אנטלויפען, קומען צוריק אין די שטעט און דערפער און בעגייען זייערע קרימינעלע טעטיגקייטען. האָט מען אכטונג געגעבען, אַז זיי זאָלען זיך נישט פונאַנדערלויפען; מען האָט זיי אָבער נישט געזעהען, די וועכטער. אזוי אָפט, זיי האָבען זיך נישט געוואָרפען אין די אויגען, און דאָס האָט געגעבען דעם געפיהל פון אַ ברייטערער פרייהייט, פון אַ קלענערער געצוואונגענקייט.

און ווייטער: ווער, מיינט איהר, זענען עס געווען אָט די בעוואָפענטע וועכטער מיט די ביקסען? דאָס רוב וועכטער זענען געווען די אַרעסטאַנטען אליין. מען האָט אויסגעקליבען אזעלכע, וואָס זענען פערורטיילט געוואָרען פאַר א שוואַכערען פערברעכען און אויף א קורצער צייט און וועלכע האָבען, לויט זייער אויפפיהרונג, אויסגעוויזען צו זיין די מעהר אָרענטליכע, און איינציגווייז גערופען וואו אַהין מען דאַרף:

— קום נאָר אַהער.

לויפט ער צו און ציהט זיך אויס:

— איך בין דאָ, בירגער נאַטשאַלניק.

— נאַ דיר א ביקס, נאָר היט זיי אָפּ ווי עס בעדאַרף צו זיין.

ווערט ער צעטומלט. איהם, דעם אַרעסטאַנט, וואָס דאַרף, לויט אַלע טראַדיציעס און מנהגים, זיין געשמידט אין קייטען און בעוואַכט ווערען פון א סאָלדאַט מיט א ביקס, גיט מען גאָר אַליין א ביקס אין האַנט! און וואָס וועט זיין, אַז ער וועט אויסדרעהען די ביקס און וועט...

— אָבער געדענקט: איהר מוזט זעהען, אַז די ביקס זאָל ביי אייך גלאַנצען און זיין אין בעסטער אָרדנונג. איהר זאָלט אָפּהיטען סאָוויעטיש גוטס! — זאָגט איהם אָן דער „בירגער נאַטשאַלניק".

מען האָט צו איהם נישט גערעדט וועגען היטען די אַרעסטאַנטען, אַז זיי זאָלען נישט אַנטלויפען, דאָס דאַרף ער אַליין פערשטעהן. מען האָט צו איהם נאָר גערעדט וועגען אָפּהיטען די ביקס אלס א טייל פון דער סאָוויעטישער בעלעבאַטישקייט, און זאָל ער בעווייזען, ווי ער שעצט אָפּ דעם צוטרויען.

— געדענקט־זשע, איך פאַרלאָז זיך איצטער אויף אייך, חבר! — זאָגט דער „נאַטשאַלניק" און געהט אַוועק און לאָזט איבער די אָנגעלאָדענע ביקס אין די הענט פון אַן אַרעסטאַנט.

און ווען יענער דערהערט דאָס וואָרט „חבר" ארויסגעזאָגט פון אַ נאַטשאַלניק, ווערט ער נאָך מעהר געריהרט. איצטער מעגט איהר זיין זיכער, אַז ער וועט פינקטליך אָפּהיטען דאָס, וואָס מען האָט איהם אָנפערטרויט, און די ביקס וועט מען ביי איהם צוזאַמען סיידען צוזאַמען מיט זיין לעבען.

און דאָס זענען געווען דאָס רוב פון די בעוואָפענטע וועכטער. וואָס האָבען געהיט, אַז די אַרעסטאַנטען זאָלען זיך נישט פונאַנדערלויפען.

דערנאָך זענען געווען א רייהע אַנדערע קלייניגקייטען, וואָס האָבען געמאַכט די אַרעסטאַנטען צו פיהלען, אַז דאָ איז עפּעס אַנדערש, נישטאָ קיין קייטען און נישט קיין אַרעסטאַנטסקע קליידער. מען שלאָגט נישט אין די ציינער, מען זידלט נישט און מען זאָגט נישט אין „מאַמען" אריין. מען רעדט צו זיי, ווי צו מענשען. אין רעדט איינער צו דער זאַך, הערט מען איהם אויס און מען שענקט איהם די פולע אויפמערקזאַמקייט.

און וועגען דער ארבייט.

פון אנהויב אָן האָט מען זיי דערקלערט, אַז דאָס איז נישט קיין אויסגעטראַכטע ארבייט, כדי צו מאַטערען די אַרעסטאַנטען. דאָ וויל מען דורכגראָבען א קאַנאַל, דורך וועלכען שיפען זאָלען געהען פון לענינגראַד ביז ארכאַנגעלסק אויפ'ן ווייסען ים, און ווייטער. אַרבייטען וועט מען קיינעם נישט צווינגען; ווער עס וויל נישט ארבייטען, קאָן זיך זיצען אין היזעל און גאָרנישט טון. אָבער ארבייט, און בפרט נאָך געטרייע. איבערגעגעבענע אַרבייט. וועט ווי געהעריג אָפּגעשאַצט ווערען. די יעניגע, וואָס וועלען אַרבייטען, וועלען קריגען וואַרימע קליידער, שטיוועל און בעסערע שפּייז. און די, וואָס וועלען אַרבייטען אויפריכטיג און איבערגעגעבען, און די, וואָס וועלען עס פערדינען, וועלען צום סוף פון דעם פּראָיעקט בעפרייט ווערען פון זייער שטראָף.

די אַרעסטאַנטען האָבען געהערט און געשווייגען אין דער מעשה פון אַ קאַנאַל, איבער וועלכען שיפען וועלען געהען, האָבען זיי נישט געגלויבט. זיי האָבען געזעהען פאַר זיך שטיקער לאַנד מיט ווייכער ערד, אָנגעוואָרפענע שטיינער, פעלזען — און אַז דאָ זאָלען אַמאָל געהען שיפען, האָבען זיי זיך נישט געקאָנט פאָרשטעלען און האָבען נישט געגלויבט. זיי האָבען אָבער געשוויגען. ווען נאַטשאַלסטוואָ רעדט, טאָר מען נישט רעדען אנטקעגען, אָבער געגלויבט האָבען זיי נישט

(פאָרטזעצונג קומט).

דאס לעבען אין ארץ־ישראל

ידיעות פון דער יודישער טעלעגראַפען־אַגענטור

היימישע פאַבריקלעך פון קוילען פאַר אַראַבער.

ירושלים. בעת די לעצטע רעוויזיעס אין די אַראַבישע דערפער האָט זיך אויפגעקלערט די פראַגע, פון וואַנען נעהמען די אַראַבער אזוי פיל קוילען אויף צו שיסען. אין פיל אַראַבישע דערפער, האָט מען געפונען היימישע פאַבריקלעך. וואו עס ווערען אויסגעאַרבייט די קוילען. די פאַבריקלעך זענען זעהר פרימיטיוו און די קוילען, זענען אויך פרימיטיוו אָבער זיי זענען פולשטענדיג גענוג, אויף צו הרג'נען און שעדיגען מענשען.

אין פערשידענע דערפער פון שכמער דיסטריקט האָט מען אַנטדעקט ספּעציעלע מאַשינקעס, ענליך צו דער, וועלכע מען האָט אַנטדעקט אין דעם גריכישען קלויסטער נעבען בית־לחם.

פערבאַנד פון יודישע קהלות אין דער שווייץ וועט זיך בעטייליגען אין דעם יודישען וועלט־קאָנגרעס.

זשענעווע (יט"א). דער פערבאַנד פון די יודישע קהלות אין דער שווייץ האָט אָנגענומען די איינלאַדונג צום יודישען וועלט־קאָנגרעס, וואָס איז גערופען געוואָרען אויף דעם 8טען אויגוסט קיין זשענעווע.

די שווייצאַרישע יודען וועלען אויף דעם יודישען וועלט־קאָנגרעס זיין רעפּרעזענטירט דורך 3 דעלעגאַטען.

יודען פערלאָזען די ירושלימער אַלט־שטאָט.

ירושלים. פאַריגע וואָך האָט מען פון אַלע 4 שוהלען פון דער חברונער גאַס אין דער ירושלימער אַלטשטאָט ארויסגענומען אַלע ספרי־תורה'ס. די שכנים פון דער דאָזיגער גאַס האָבען זיך איבערגע־צויגען אין דער נייער שטאָט. פון דער ישיבה „חיי עולם" האָט מען אַלץ ארויסגענומען און אריבערגעפיהרט אין די יודישע קוואַרטאַלען אויסער דער טויער־שטאָט.

דוד פינסקי אין א"י.

ירושלים. אין א"י וויילט איצט דער בעוואוסטער יודישער שרייבער און דראַמאַטורג דוד פינסקי, וועלכער איז געקומען אויף א לענגערען בעזוך.

נייע טעראָריסטישע באַנדעס ווערען מאָביליזירט.

ירושלים. אין חיפה האָבען זיך פערשפּרייט פערשידענע קלאַנגען אַז דאָרט האָט זיך געגרינדעט א באַנדע טעראָריסטען כדי אונטערצוהאַלטען דעם שטרייק. דאָסנליסען האָט זיך געבילדעט א נייע טעראָריסטען באַנדע, וואָס וועט אָפּערירען אויף דער גרעניץ פון סיריען.

אין אַלע דערפער פון שומרון ווערט געפיהרט א שטאַרקע אגיטאַציע פאַר אָנשליסען זיך אין די באַנדעס און פערזאָרגען זיי מיט לעבענס־מיטלען.

וויפיל יודען לעבען אין טוניס?

טוניס (יט"א). לויט די איצט פערעפענטליכטע רעזולטאַטען פון דער לעצטער פאָלקס־ציילונג לעבען איצט אין טוניס 27,400 יודען לגבי 25,000 אין יאָהר 1931. די גאַנצע בעפעלקערונג פון דער שטאָט בעטרעפט 220.000 מענשען.

אַראַבער וואַנדערען אויס קיין עבר־הירדן.

ירושלים. צוליב דער טרויסער נויט, וואָס הערשט צווישען די אַראַבער, האָבען א סך אַראַבישע פאַמיליעס בעשלאָסען אויסצוואַנדערן קיין עבר־הירדן. צווישען די אויסגעוואַנדערטע געפינט זיך אויך דער בעדואינישער שטאַם באַטו, וועלכער פלעגט זיך אויפהאַלטען אויף דער מזרח־זייט פון בית־שאן.

דייטשען צווישען די אַראַבישע טעראָריסטען.

ירושלים. ווי דער „דואר היום" גיט איבער האָבען זיך אין יפו פערשפּרייט קלאַנגען, אַז בראש פון די בעוואָפענטע אַראַבישע באַנדעס, וועלכע ווילדעווען אין צפון פון א"י, שטעהען דייטשע אָפיצירען.

פון וואַנען קומט דאָס געשמוגעלטע געוועהר פאַר די טעראָריסטען אין א"י?

ירושלים. לויט ווי דער קאָרעספּאָנדענט פון „דואר היום" אין גליל התחתון איז געוועהר געוואָרען פון אַראַבישע קוועלען, קומט דאָס געשמוגעלטע געוועהר קיין א"י מיסטענס פון סיריען דורכן חורן. דער צענטער פון דעם געשמוגעלטען געוועהר געפינט זיך אין דעם אָרט פון די נאַטירליכע הייל־בעדער „חמת גדר" נישט ווייט פון צמח. די אַראַבער האָבען דעם דאָזיגען אָרט א נאָמען געגעבען „דער פּאַרק פון געוועהר".

גרויסע קוואַנטומס געוועהר ברענגט מען אויך אריין דורך עבר־הירדן, די געוועהר טראַנספּאָרטען ווערען געשמוגעלט דורך אינטערנאַציאָנאַלע קאָנטראַבאַנדיסטען מיט דער סימפּלאָן־עקספּרעס־באַהן.

אויפרוף פון יודישע פרויען צו אַראַבישע

ירושלים. אין דעם גריכישען קוואַרטאַל „קאַסאַמאָן" אין ירושלים געפינט זיך א יודישע קינדער־היים, וואו עס האָרעווען זיך 100 יודישע קינדער אין עלטער ביז צו דריי יאָהר. דעם 20טען יוני בייטאַכט איז ווי בעקאַנט געמאַכט געוואָרען א פּרוב אונטערצוצינדען די דאָזיגע קינדער־היים און נאָר א דאַנק דער ענערגישער הילף מצד דער פּאָליציי איז אויסגעמיטען געוואָרען א גרויסער אומגליק. דער דאָזיגער אַקט האָט אין גאַנצען יודישען ישוב ארויסגערופען א שטאַרקע מערבידערונג.

אין נאָמען פון די יודישע פרויען אין א"י איז פערשפּרייט געוואָרען אַן אַראַבישער אויפרוף צו די אַראַבישע פרויען, אין וועלכען עס ווערט איבערגעגעבען דער דאָזיגער ברוטאַלער אַקט און עס ווערט אויסגעדריקט עמפּערונג צוליב דעם פערברעכען, די יודישע פרויען בעטען ביי די אַראַבישע מאַמעס, צו ווירקען אויף זייערע מענער און קינדער, זיי זאָלען מעהר אַזעלכע נישט טון

תל־אביבער נאַטירליכער צו־וואוקס.

תל־אביב. לויט די „ידיעות עירית תל־אביב" זענען אין די ערשטע פינף חדשים פון לויפענדען יאָהר געבוירען געוואָרען 1471 קינדער, (פאַראַיאָהרען פאַר דער זעלבער צייט — 1305). עס שטאַרבען זענען אין פערלויף פון די ערשטע פינף חדשים היי־יאָהר 414 מענשען (פאַראַיאָהרען 264). דאָרטען שוין אויך אריינגערעכנט די 18 קדושים, וועלכע זענען געפאַלען אין אַפּריל מאָנאַט.

פּראָזשעקטאָרס אין די יודישע קאָלאָניעס.

ירושלים. אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם געלונגענעם פּרוב, וואָס מען האָט שוין אין רוהיגע צייטען געמאַכט מיט דעם פּראָזשעקטאָר, וועלכער איז אויפגעשטעלט געוואָרען אין נהלל און עמק און ערלויבט צו פערמיידען א סך גנבות און דער עיקר בעת די אומרוהיגע צייטען אויסגעהיט די קאָלאָניע פון נאַכט־איבערפאַלען און אונטערצינדונגען, האָבען א סך קאָלאָניעס זיך איינגעשאַפט פּראָזשעקטאָרס, וועלכע בעלייכטען ביינאַכט דעם גאַנצען שטח און אזוי ארום זעהט מען, וואָס עס קומט נאָר אויף די גרענעצען פון די קאָלאָניעס.

דאס איטאַליענישע יודענטום געוועהלט דעלעגאַטען צום יודישען וועלט־קאָנגרעס

רוים. (יט"א). אויף דער לעצטער זיצונג פון ראַט פון פערבאַנד פון די יודישע קהלות אין איטאַליען זענען געוועהלט געוואָרען דעלעגאַטען צום יודישען וועלט־קאָנגרעס אין זשענעווע. דער פערבאַנד וועט זיין פערטרעטען דורך פאָלגענדע יודישע פערזענ־ליכקייטען: אַדוו. ראַוועננאַ, פּרעזידענט פון פערבאַנד, פּראָפ. דאַנטע לאַטעס דורכן בעריהמטען יודיש־איטאַליענישען דיכטער אַנדזשעלאָ אָרוויעטאָ און פון געזעלשאַפטליכען טוער איגנאַ. צבי. דער ראַט פון פערבאַנד פון די יודישע געמיינדעס אין איטאַליען האָט אויף דער זעלבער זיצונג בעשלאָסען צו דעלעגירען קיין אַביסיניען דעם אַדוואָקאַט קאַרלאָ אַלבערטאַ וויטערבאָ, כדי צו אָרגאַניזירען דאָרט דער־ווייל די ערשטע יודישע געמיינדעס אין אַדיס־אַבעבאַ און אין דירע־דאַוואַ.

בערלין קאָמאַנדעוועט מיט די יוד. פּאָגראָמען אין רומעניען

בערלין, (י"א). דער בעקאַנטער פיהרער פון דער רומענישע נאַציאָנאַל־צאַראַניסטישער פּאַרטיי, ווירגיל מאַדגעאַרו, האָט געגעבען אַן אינטערוויו דעם „פּעטי פּאַריזיען" אין וועלכען עס ווערט צוו. אַנד. געזאָגט:

די רעכטע פּאַרטייען אין רומעניען זענען רעפּרעזענטירט אין דער „אייזערנער גוואַרדיע" און אין דער אזוי גערופענער „קריסטליך־נאַציאָנאַלער פּאַר־טיי", וועלכע ווערען אָנגעפיהרט דורך די ה"ה קוזא און גאָגאַ. אויף דעם ערשטען בליק קאָן מען מיינען דאָס די דאָזיגע פּאַרטייען זענען דאָס פּראַנצויזאַרטי־ליך פאַר די אַנטיסעמיטישע עקסצעסען, וואָס זענען לעצטענס פּאַסירט אין רומעניען. באמת זענען אָבער די דאָזיגע פּאַרטייען בלויז א בלינד ווערקצייג אין די הענט פון די היטלעריסטען. בערלין אונטער־שטיצט און אינספּירירט מיט אַלע מעגליכע מיטלען די דערמאָנטע פּאַרטייען, עס איז כאַראַקטעריסטיש דאָס סיי אין דער „אייזערנער גוואַרדיע" סיי אין דער „קריסטליך־נאַציאָנאַלער פּאַרטיי", ווערען בע־נוצט די זעלבע לאָזונגען וואָס ביי די נאַציסטען.

די נאַציאָנאַל־צאַראַניסטישע פּאַרטיי בעקעמפט דעם פאַשיזם פּונקט ווי דעם קאָמוניזם, רומעניען מוז אָפּהיטען איהר פּרייהייטס־קאָנסטיטוציע.

אַלגעמיין אויספערקויף פון די יודישע וואַהרען־הייזער

יודישער אַרכיטעקט אין נירענבערג טאָר זיך נישט פערנעמען מיט זיין בעריף

בערלין, (יט"א). דאָס „מאַלינער טאַגבלאַט" טיילט מיט, אַז דאָס וואַהרען־הויז אַלספּערג אין טאָר דאָ נישט איצט בעגצליך אויספערקויפט. דער אינ־האַבער פון דער פירמע איז א יוד.

„פראַנקפורטער צייטונג" טיילט מיט, דאָס דער פּרעזידענט פון דער רייכס־קאַמער פאַר קונסט, האָט פערבאָטען א יודישען אַרכיטעקט אין נירענבערג זיך צו פערנעהמען ווייטער מיט זיין פאַך, „ווייל ער איז נישט געאייגענט צו אַנטוויקלען די דייטשע קונסט".

האנדווערקעריי און האנדעל

אויף דער וואך

די דיסקוסיע וועגן דעפלאציע און דעוואלואציע

אין די צייטונגען ווערט איצט געפירט א דיסקוסיע וועגן דעפלאציע אדער אקטיווע ווירטשאפטליכע פאליטיק (דעוואלואציע) אין פוילן.

דער בעוואוסטער עקאנאמיסט און פינאנץ־קענער פראפ. פעליקס מלינארסקי איז ארויסגעטרעטן אין „קוריער ווארשאווסקי“ מיט אן ארטיקעל אין וועלכן ער האט אויפגעוויזן אויף די גוטע און שלעכטע רעזולטאטן וואס קען ברענגען א דעוואלואציע פון געלד.

פראפ. מלינארסקי פירט אויס, אז פון א דעוואלואציע געניסן די פאבריקאנטן און בכלל פארמעגליכע מענשן, בעת דער מיטעלער קלאס און דער ארבייטער וועלן דערפון שטארק ליידן.

קודם־כל געניסן די אונטערנעהמער דערפון וואס ביי א דעוואלואציע ווערן טייערער די פרייזן פון די סחורות אבער די פרייזן פון לוין ענדערן זיך נישט אדער שטייגן אין א זעהר פאמעליכן טעמפא.

ווייטער שרייבט פראפ. מלינארסקי, אז אויב נאך דער דעוואלואציע וואלט דער פרייז פון די סחורות געבליבן אומפארענדערט, וואלט קיינער באנישט געהאט פון דער דעוואלואציע, קיינער וואלט נישט דערפיהלט די ענדערונג פון דער קורס־פארקלענערונג פון געלד.

א דעוואלואציע האט א ווירקונג נאר ווען די פרייזן ענדערן זיך, די פרייזן פון עקספארט־סחורות ווערן ביליגער אויף אויסלענדישער וואַלוטא און טייערער לויט דער אינערליכער וואלוטע, די פרייזן אין לאנד ווערן דעריבער אויך טייערער דאגעגען בלייבט א יף א געוויסער צייט אומפארענדערט די פרייזן פון די לוינען, באהן־טאריפען, אפצאהלען פאר גאז און עלעקטריע, דירה־געלד, שטייערן, קרעדיט און עהנליכע אפצאהלען.

ס׳פארשטעהט זיך, אז דער דיפערענץ וואס שאפט זיך פון די פארטייערטע סחורות פרייזן און די אומפארענדערטע קאסטען און אויסגאבען — איז דער ריינער ריוח פון די אונטערנעהמער, עס איז אבער נישט זיכער, אז אזא דיפירענץ ענטשטעהט ביי א דעוואלואציע, ווייל עס טרעפט אז עס שטייגען אלע פרייזן מיטאמאל.

די דאזיגע פארדינסטען פון די אונטערנעהמער א דאנק דער דעוואלואציע, ... דעריבער אויפן חשבון פון דער מלוכה, מאגיסטראטען און אויך פון אלע אנדערע וואס נעהמען פענסיעס לויט די אומפארענדערטע פרייזן, דאגעגען צאהלען זיי פאר סחורות און פראדוקטען פיל טייערער, דאס הייסט לויט׳ן קורס פון טאג.

אויף אזא אופן, פיהרט אויס פראפ. מלינארסקי פארדינען ביי דעוואלואציע די אינדוסטריעלער, דער מלוכה־אוצר, מאגיסטראטען און ארבייטענדע ספערען מאכען ערגער, צוליב דעם טאקע זענען די לינקע רעגירונגען געגען דעוואלואציע.

דער „קראקאווער אילוסטראוואני קוריער“ איז ארויסגעטרעטן מיט א גרויסן ארטיקעל וועגן דער ווירטשאפטליכער פאליטיק פון פוילן און פון ציווישן די שורות לייענט מען ארויס, אז די צייטונג איז פאר א דעוואלואציע. די צייטונג שרייבט:

מיר האבען שוין מעהרערע מאל געשריבן געגען דער שטייפער און נישט לעבענספעהיגער דעפלאציע־פאליטיק. די דאזיגע איצטיגע ווירטשאפטס־פאליטיק איז גוט געווען מיט עטליכע יאהר צוריק, ווען מען האט נאך נישט געוואוסט, ווי לאנג דער קריזיס וועט דויערן, און וואס פאר א כאראקטער דער קריזיס האט.

פון דעמאלט־אן האט זיך שוין פיל געענדערט. די גאנצע וועלט האט זיך שוין איבערצייגט, אז די דעפלאציע־פאליטיק. די פאליטיק פון שטענדיג ביליגער מאכען די פרייזן און די לויהנען, א פאליטיק, וואס בעשטעהט ... „איינציהען דעם פאסעק“ — פיהרט צו גארנישט.

מיר האבען נישט געהאט קיין מוט אין דער ריכטיגער צייט איבערצורייסען די דעפלאציע־פאליטיק, און מיר האבען נישט דעם מוט איצט צו נעהמען זיך פאר א גרויס פראגראם פון אקטיוויזירען די ווירטשאפט

עס איז נישטא קיין לאנד אין איראפע, וואס זאל האבען שלעכט געמאכט מיט דער אקטיוויסטישער טעטיגקייט, און עס איז נישטא קיין לאנד, וואס זאל האבען גוט געמאכט מיט׳ן האלטען זיך ווי טער ביי דער דעפלאציע פאליטיק. ענגלאנד, אמעריקע און די אלע לענדער וואס פיהרען א עהנליכע וואלוטע פאליטיק האבען דורכגעפיהרט אקטיוויסטישע ווירטשאפטס־פאליטיק דורך א דעוואלואציע. דייטשלאנד און איטאליען האבען דאס געטון דערמיט וואס זיי האבען בכח געדרוקט געלד און דורך געפיהרט ריזיגע אינוועסטיציעס אין עפענטליכע ארבייטען וואס מען האט אלע ביליגער בעשעפטיגט ביי ארבייט. אנדערע לענדער ווי טשעכיען האבען בעטון ביידע זאכען, אי דעוואלואציע און אויך געדרוקט געלד אויף עפענטליכע ארבייטען.

עס איז שוין די העכסטע צייט מיר זאלען איבערגעהען צו א אקטיוויסטישע ווירטשאפטס־פאליטיק. דער פרעמיער־מיניסטער האט זיך אויסגעדריקט אין סיים, אז עס איז שוין אויסגעארבייט געווארען אזא פראגראם. לאמיר־זשע וואס שנעלער דאס איינפיהרען אין לעבען.

מיר זעגען דאך נישט נארישער און ...

סטראגאנעס און בודקעס ווערען בעזייטיגט פון די גאסען

האנדעלס־קאמער אינטערוועוירט ביים סטאראסטע

אין לאדז איז ווידער געווארען אקטועל און ברענענד די פראגע פון די בודקעס סטראגאנעס און טישלעך, וועלכע ס׳האלטען די קליינהענדלער אויף פארשידענע גאסען. פאריגע וואך האבען די פאליציי־קאמיסאריאטען ארויסגעגעבן א פעראר דנונג, אז אלע וועלכע האלטען אזעלכע בודקעס אדער סטראגאנעס זאלען באלד אפריינינגען דאס ארט. די וועלכע האבען באלד נישט אוועקגענומען זייערע האנדעלס־בודען זענען מיט געוואלד בעזייטיגט געווארען, אזוי ארום האבען ווידער הונדערטער יודישע הענדלער פארלוירען זייער ארים ביסעל חיונה.

דער ענין מיט די דאזיגע סטראגאנעס איז נישט קיין נייער. קיין קאנצעסיעס אויף צו האלטען די דאזיגע בודען אין גאס האט קיינער נישט געהאט, אבער די קאמיסאריאטען האבען געוואוסט דערפון, ווער אויף וועלכער שטעל עס קען שטעהן, פער האן אזעלכע, וועלכע האלטען שוין אזעלכע בודען, און זענען זיך דערפון מפרנס, שוין איבער 20 יאהר, שוין עטליכע מאל איז ארויס די דערמאהנטע פעראר דנונג, אז קיינער טאר מעהר נישט שטעהן אין די גאסען מיט בודען און סטראגאנעס, ס׳האט זיך אבער איינגעגעבן שטענדיג אפצושלעפען. מיט א צייט צוריק האבען די פארשטעהער פון די קליינהענדלער אינטערוועוירט ביים סטאראסטא און ס׳איז בעשלאסען געווארען אפצולעגען דאס אויספיהרען די פעראר דנונג אויף 2 חדשים, אין משך פון דער צייט האבען די קליינהענדלער פאראיינען געדארפט צושטעלען א מוסטער פון אן עסטעטישער סטראגאן־בודקע, וועלכע וועט קענען שטעהן אין די גאסען, גלייכצייטיג זאל מען זיך פארשטענדיגען וועגן די שטעלען, וואו די סטראגאנעס זאלען קענען שטעהן, אז זיי זאלען נישט שטערען די גאסען־בעוועגונג.

דורך די צוויי חדשים איז אבער אזא מאדעל נישט צוגעשטעלט געווארען און די סטאראסטווע האט ארויסגעגעבן א פעראר דנונג אפצורייניגען די שטאט פון די גאסען־הענדלער.

דורך דער פערמיטלונג פון די קליינהענדלער פאראיינען האט וועגען דעם ענין אינטערוועוירט ביים סטאראסטע די לאדזער האנדעלס־קאמער, וועלכע האט געבעטען אפצולעגען דאס אויספיהרען די פעראר דנונג ביז ס׳וועט נישט אויסגעארבייט ווערען א מוסטער פון א סטראגאן און דער גאנצער ענין וועט נישט רעגולירט ווערען.

די סטאראסטווע איז נאכגעקומען די ביטע פון דער האנדווערקער־קאמער.

די לאדזער האנדעלס־קאמער האט איבערגעגעבן, דעם צענטראלען קליינהענדלער פאראיין, פאמארסקא 15, אויסצואַרבייטען א מאדעל פון א סטראגאן־בודקע פאר די גאסען הענדלער, וואס וועט אין די נאהענטסטע וואכען ענטגילטיג ערלעדיגט ווערען.

לאדזער האנדעלס־קאמער אונטערהאנדעלט מיט די הויז־בעזיצער־פאראיינען

מכח האנדעלס־לאקאלען, וועלכע זענען ארויסגענומען געווארן פון אונטערן לאקאטארען־שוץ

אין צענטראלען קליינהענדלער פאראיין, פאמארסקא 15 איז אויף א פערזאמלונג ארומגערעדט געווארען, צווישען אנדערען, אויך די זעהר אקטועלע און ברענענדע פראגע „לאקאטארען שוץ פאר די האנדעלס אונטערנעהמונגען, וועלכע זענען אין הסכם מיט׳ן דעקרעט פון מלוכה פרעזידענט, ארויסגענומען געווארען פון אונטער׳ן לאקאטארען שוץ, היות ווי פיל ווירטסלייט נוצען טאקע אויס די געלעגענהייט און קינדיגען די לאקאלען, בכדי צו העכערען דאס דירה־געלד, האט דער פארבאנד פון די האנדעלס־קאמערן אונטערגענומען שריט צו פאלאנגירען דעם ענין פון אבזאגען די האנדעלס־לאקאלען אויף דריי יאהר, אזוי אבער ווי אין יעצטיגען מאמענט איז דער ענין נאך נישט אויפגעקלערט, ווי ס׳וועט זיין צו דעם בעציהען די רעגירונג, האט די לאדזער האנדעלס־קאמער, אויפן סמך פון די פראפאזיציעס, וועלכע די לעצטע האט בעקומען פון דעם ווירטסלייט פאראיין, אויפגעפאדערט די סוחרים פון פאראייניגען צו רעגיסטרירען די מיטגלידער, וועלכע האבען בעקומען אפזאגען פון די ווירטסלייט און געגויע רשימות צוצושטעלען דער האנדעלס־קאמער, וועלכע וועט זיך בעמיהען אונטער צוהאנדלען מיט די ווירטסלייט דורך דער פערמיטלונג פון דער פאראייניגונג פון ווירטס־לייט פערייין און אדורכצוקומען אויף א פרידליכען אופן.

אין צוזאמענהאנג דערמיט האט דער צענטראלער קליינהענדלער־פאראיין, פאמארסקא 15 אויפגעפאדערט אלע פאראינטערעסירטע קליינהענדלער צו מעלדען זיך פערזענליך אין פאראיינס־סעקרעטאריאט און דאס ווי אמשנעלסטען, די יעניגע וואס האבען בעקומען א אבזאג, דארפען דאס נישט פארנאכלעסיגען און רעגיסטרירען זיך אין פאראיין.

וועגען עקזאמען־הנחות און וועגן רעכט צו האלטן לערן־יונגלעך

נעניע אויפקלערונג פון די מיניסטעריאלע צירקולארען

כדי צו פרעציזירען דעם צירקולאר פון האנדעלס־ און אינדוסטריע־מיניסטעריום פון 15. מאי 1936, טיילט מיט די לאדזער האנדווערקער־קאמער,

1) דאס רעכט צו האלטען לערן־יונגלעך איז אנערקענט געווארען אויך די האנדווערקער, וועלכע וועלען בעווייזען, אז פארן 16. דעצעמבער 1927 האבען זיי בעשעפטיגט אין זייערע ווארשטאטען יודענגדליכע אדער מינדעריעהריגע ארבייטער אלס לערן־יונגלעך אדער קוואליפיצירטע ארבייטער, די בעשייניגונגען וואס שטעלט פעסט דאס רעכט צו האלטען לערן־יונגלעך ניט ארויס די האנדווערקער קאמער פאר אן אפצאהל פון 3 זל.

2) צו א מייסטער־עקזאמען קען מען צוטרעטען נאכ׳ן פארשטעלען פון פאלגענדע דאקומענטען א) האנדווערקער־קארטע, ב) א צייגעניש פון אינדוסטריע־אמט, אז מ׳פיהרט שוין 6 יאהר אהן איבער רייס א זעלבסטשטענדיגען ווארשטאט, צו דער צייט דארף שוין אריינגערעכנט ווערען די ארבייטס־צייט נאכ׳ן בעקומען פון דער האנדווערקער־קארטע, ג) א צייגניש, אז דער קאנדידאט האט פאר ד. 16 דעצעמבער 1927 בעשעפטיגט יוגענדליכע ארבייטער אלס לערן־יונגלעך אדער קוואל פיצירטע ארבייטער.

3) ביז דעם 30. יוני 1937 קען מען צוטרעטען צום געזעלען־עקזאמען אויף די אלגעמיין פערפליכטענדע יסודות, אומאפהענגיג דערפון, צי מ׳האט געענדיגט די לעהר ביי א מייסטער, אבער ביי א האנדווערקער, וועלכער האט נישט קיין מייסטער־דיפלאם. דער תנאי איז, אז דער קאנדידאט זאל האבען געענדיגט 18 יאהר.

נאכ׳ן 30. יוני 1937 קען מען פון דעם דאזיגען רעכט געניסען, אויב דער אפמאך וועגען דער לעהר איז רעגיסטרירט געווארען פאר׳ן 1. יאנואר 1937.

אויף פאר׳ן האנדעל זאל געמאכט ווערען די זעלבע פאטענט־הנחה וואס פאר דער אינדוסטריע און האנדעל

דאס פינאנץ־מיניסטעריום האט שוין פובליקירט א צירקולאר צו אלע שטייער־אמטען וועגן מאכען פאלגענדע וויכטיגע פאטענטען־הנחה פאר האנדווערקער און פאבריקאנטען.

אלע פאבריקאנטען און האנדווערקער פון אלע פאטענטען־קאטעגאריעס האבען רעכט פון איצט אן צו בעשעפטיגען א גרעסערע צאהל ארבייטער אויף דעם זעלבען פאטענט, וואס מען האט איצט, נישט נויטיגענדיג קיין גרעסערען פאטענט.

די דאזיגע הנחה איז גילטיג פון 1־טען יולי ביז׳ן 31־טען דעצעמבער 1936 — אויף דעם זעלבען פאטענט וואס מען האט געהאט אין טאג פון 1־טען יולי לויט דער צאהל ארבייטער, קאן מען איצט צונעהמען פרישע ארבייטער און געזעלען, וועגען דער דאזיגער הנחה דארף מען נישט בעטען קיין ערלויבניש.

א חוץ דעם וועט יעדער וואס וועט פון צווישען 30־טען יוני ביז׳ן 15־טען דעצעמבער בעשעפטיגען מעהר ארבייטער ווי עס איז ע״ל לויט לויט׳ן פאטענט וועט בעקומען א ראבאט פון פאטענט אויף פאלגענדן אופן:

אויב מען וועט בעשעפטיגען מיט 10 פראצענט מעהר ארבייטער ווי מען דארף האבען לויט׳ן פאטענט, וועט מען צוריק בעקומען 10 פראצענט פון פאטענטען־בעטראג. אויב מען וועט בעשעפטיגען 20 פראצענט מעהר ארבייטער ווי עס קומט לויט׳ן פאטענט, וועט מען צוריק בעקומען 20 פראצענט פון פאטענטען־בעטראג. אזוי ווייטער ביז די פולע 100 פראצענט.

וועגען דער דאזיגער הנחה פון דער פאטענטען־פרעמיע וועט מען דארפען דערלאנגען אין שטייער אמט א ביטע ביז׳ן 15־טען דעצעמבער.

די דאזיגע הנחה איז אבער חל נאר פאר דער אינדוסטריע און נישט פאר האנדעל, דעריבער זענען איצט די ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס און די האנדעלס־קאמערען ארויסגעטרעטן מיט דער איניציאטיווע, אז דאס פינאנץ־מיניסטעריום זאל מאכען די זעלבע פאטענטען־הנחה פאר׳ן האנדעל וואס איז געמאכט געווארען פאר דער אינדוסטריע און מלאכה

—•※•—

פון דער שאכטעל־מאכער־קארפאראציע

אין צוזאמענהאנג מיט׳ן הערשענדן קריזיס, האבען זיך די ארבייטס־בעדינגונגען ביי די שאכטעל־מאכער מייסטער בעדייטענד פערערגערט. די קאנקורענץ, וואס ווערט לעצטענס געפיהרט צווישען די מיטגלידער און נישט מיטגלידער פון דער קארפאראציע דערגרייט שוין אזוי ווייט, אז די פארדינסטען לאנגען נישט אויף די עלעמענטארסטע געברויכען.

די פערוואלטונג וועמענס אויפגאבע עס איז נישט צו דערלאזען צו אזא לאגע האט אונטערגענומען פארשידענארטיגע אקציעס, כדי צו פארבעסערן דעם מצב פון איהרע מיטגלידער.

אין דער ערשטער רייהע ווערט גרויס אכט געלייגט אויפ׳ן 8־שעה׳דיגען ארבייטס־טאג. די פערוואלטונג פיהרט אדורך זייער פיל אויפקלערונגס פערזאמלונגען וועגען דעם, ווייל נאר דורך אפהיטען דעם 8־שעהדיגען ארבייטס טאג, זעהט די פערוואלטונג פאר, קאן די לאגע אויסגעבעסערט ווערען. וועגען דעם ענין איז די פערוואלטונג פון דער קארפאראציע געקומען צו א פארשטענדיש מיט׳ן פראפ. פאראיין פון שאכטעל־ארבייטער, וועלכער איז אויך פאראינטערעסירט אין דער פראגע.

* * *

אין הסכם מיט די פערפליכטענדע סטאטוטען פאדערט אויף דער אינדוסטריע־אמט ביי דער שטאט־פערוואלטונג — אלס אויפזיכט אינסטאנץ איבער צעכען און קארפאראציעס — אדורכצופהרען צו גאב וואהלען אין פערוואלטונג צו בעזעצען די ערטער, וואס זענען דורך פארשידענע סיבות לעהר געווארען דורך מיטגלידער.

אין צוזאמענהאנג מיט דער פעראָרדנונג, קומט פאר א מיטגלידער פערזאמלונג, צוגאב־וואהלען פון א פארזיצער און מ טגלידער אין די רעוויזיאנס־קאמיסיע.

מ. ג—מאן

מוסטער־סטאטוט פאר צעכע

דאס האנדעלס־ און אינדוסטריע־מיניסטעריום האט שוין בעשטעטיגט דעם מוסטער־סטאטוט פאר אלע צעכען, די לאדזער האנדווערקער־קאמער האט שוין בעקומען דעם דאזיגען מוסטער סטאטוט און איהם פובליקירט צו אלע צעכען

די צעכען וועלען זיין פערפליכטעט זיך צוצופאסען צו דעם דאזיגען סטאטוט ... אויף אלגעמיינע פערזאמלונגען.

—▪—

אינפעהיגער, ווי אנדערע פעלקער אויף דער וועלט. פונדעסטוועגען האט יעדער געפונען א עצה, און מען איז נישט געשטארבען פון הונגער און פארמאטערטקייט... לייענענדיג די בילאנסען פון דער עמיסיע־באנק און די סטאטיסטיק פון דער כסדר פארקלענערטער פאבריקאציע.

א פראגראם פון אקטיוויסטישע ווירטשאפט (דעוואלואציע אדער דרוקען געלד אויף א קאלאסאלע אינוועסטיציע ארבייט) און גלייכצייטיג מוז די מלוכה אויפהערען צו זיין א פאבריקאנט און א סוחר, מוז זיך צוריקציהען פון מארק — אט דאס איז א אויסגאנג צו דער איצטיגער סיטואציע.

מיט די ביידע זאכען טאר מען נישט לענגער ווארטען יעדער טאג ברענגט גרויסע שאדענס.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבן

נייער פאלקסבלאט

דינסטאג, 14 יולי כ"ד תמוז תרצו

זון-אויפגאנג 3.29
זון-אונטערגאנג 7.49

הכנות צו די וואהלען צום לאדזער שטאט-ראט

לאקאלען פון די 10 קרייז-קאמיסיעס.—זיצונג פון דער הויפט-קאמיסיע.—ענדערונגען אין מיטגלידער צוזאמענשטעל.—אורלויב פון הויפט-וואהל-קאמיסאר

דאס זיץ-ארט פון די 10 קרייז-קאמיסיעס צו די וואהלען צום לאדזער שטאטראט געפינען זיך אין פאלגענדע לאקאלן:

1 קרייז אין לאקאל פון דער פאלקס-שול וספאלני 3-5,
2 קרייז אין שטאטישען בנין, נארוטאוויטשא 65,
3 קרייז אין דער פאלקס-שול, ראקיטשינער 41,
4 קרייז אין דער פאלקס-שול, קילינסקיעגא 194,
5 קרייז אין דער פאלקסשול פאדמיעסקא 21.
6 קרייז אין דער פאלקס-שול קאמיענא 17.
7 קרייז אין דער פאלקס-שול אל. 1 מאי 87.
8 קרייז אין דער פאלקסשול לימאנאווסקיעגא 124
9 קרייז אין מאגיסטראט פלאץ-וואלנאשטשי 14,
10 קרייז אין דער שטעטישער גימנאזיע, שענקעוויטשא 46.

* * *

נעכטען איז פארגעקומען א זיצונג פון דער הויפט-וואהל-קאמיסיע. אויף דער זיצונג פון דער קאמיסיע זענען קאמפלעטירט געווארען די אבוואדאווע קאמיסיעס, ווייל יעהר פיל פון די 2030 נאמינירטע מיטגליהער האבען נישט אנגענומען די נאמינאציע.

* * *

אין צוזאמענשטעל פון דער צווייטער וואהל-קאמיסיע איז ווידער אריינגעטרעטען אנ'ענדערונג, אנשטאט אדוו. סטאניסלאוו דאבראניצקי, איז אלס מיטגליד פון דער דערמאנטער קרייז-קאמיסיע נאמינירט געווארען ה' גושעגאזש מייזלער.

* * *

דער הויפט-וואהל-קאמיסאר ריכטער וועגשילע איז ארויסגעפאהרען אויף אורלויב. אין וואהל-ענינים פערטרעט איהם זיין פערטרעטער ריכטער יווישניעווסקי.

ג"ח-קאסעס טארן זיך נישט בעטייליגן אין די פארשטעהענדיגע קהלה-וואהלן

אין לעצטען נומער פון „פאלקסהילף" איז אפגעדרוקט א לייט-ארטיקעל פון דיר. י. גיטערמאן וועגן די קהלה-וואהלען אין די ג"ח-קאסעס, וועלכער דריקט אויס שטעלונג פון דער צענטראלע אין דער פראגע. אין דעם ארטיקעל ווער אנגעוויזען, אז די ג"ח-קאסעס טארען זיך אין קיין פאל און אין קיין שום פארם נישט בעטייליגען אין די פארשטעהענדיגע וואהלען צו דער קהלה. די טוער פון די קאסעס טארען אויך נישט אנטיילנעמען אין די וואהלען אפילו ווען דורך דעם זאלען די קאסעס געוואונען אין חער פארם פון סובווענציען מצד דער קהלה. די קאסעס טארען אויך נישט אונטערשטיצען קיין בעשטימטע גרופען אפילו ווען יענע יענען זיך מתחיים שפעטער צו שטיצען די קאסע. די טוער פון די קאסעס, וואס געהערען צו פערשידענע ריכטונגען אדער גרופען און קאנדידאטירען צו דער קהלה מצד יענע גרופען אדער פארטייען טארען אין וואהל-אויפרופען נישט דערמאנען זייערע פערדינסטען אדער טיטולען אין דער קאסע, כדי די ג"ח-קאסע זאל נישט אויסגענוצט ווערען פאר די אינטערעסען פון א גרופע אחער פארטיי.

די דאזיגע שטעלונג ווערט ווייטער געזאגט, אין דעם ארטיקעל פון ה' גיטערמאן הדינגט ארויס דערפון וואס די ג"ח-קאסעס זענען אונפארטייאישע פאלקס-אינסטיטוציעס, וואס טארען אין קיין פאל זיך נישט מישען אין דעם וואהל-קאמף פון פערשידענע גרופען און ריכטונגען. אין בעצוג צו די ג"ח-קאסעס וואס וועלען עובר זיין אויף דעם דאזיגען בעשלוס, וועט די צענטראלע אנווענדען ענטשפרעכענדע ארגאניזאציאנעלע מיטלען ביז צום אויסשליסען פון כלל ג"ח-קאסעס. (יט"א)

700 מיליאן זל. בעטרעפען די חובות פון דער אינדוסטריע אין די סאציאלע אינסטיטוציעס

האנדעלס-קאמערן זוכען א מיטעל פון ענטלאסטונג

אין די האנדעלס-קאמערן ווערט איצט בעהאנדעלט די פראגע וועגן ענטלאסטען די אינדוסטריע פון די פעליגענע חובות, וועלכע מען איז שולדיג די סאציאלע אינסטיטוציעס ווי קראנקען-קאסע, זופ: א. ד. גל.

לויט דער אפיציעלער סטאטיסטיק איז די אינדוסטריע שולדיג אין די דאזיגע אינסטיטוציעס 700 מיליאן זל. און ס'זענען נישט פערהאן קיין אויסזיכטען דאס איינצוקאסירען.

די האנדעלס-קאמערן לעגען פאר, אז די ענטלאסטונג זאל פארקומען אויף דעם אופן ווי דאס לאנדווירטשאפטליכע מאראטאריום. מ'זאל די חובות פונאנדערלעגען אויף 14 און 45 יאהר און מ'זאל קענען צאהלען די ראטעס מיט געזיסע מלוכה-אבליגאציעס.

אינגיכען וועט דער ענין בעהאנדעלט ווערען אין פערבאנד פון די האנדעלס-קאמערן, וועלכע וועט ארויסטרעטען צו דער רעגירונג מיט א פארשלאג וועגן מאראטאריום.

פאר א שטרייק פון די סעזאן-ארבייטער

קלאסען-פעראיין פאר א שטרייק, אנדערע פעראיינען דערווייל נאך געגען שטרייק

(א) אויפ'ן יסוד פון אנגענומענעם בעשלוס פון סעזאן-ארבייטער, וואס איז פארגעקומען אין קלאסען-פעראיין אויף פאדלעשנא 26 איז נעכטען אויף פערשידענע פונקטען איינגעארדענט געווארען מיטינגען, אויף וועלכע עס איז ארומגערעדט געווארען די פראגע וועגן פראקלאמירען א שטרייק.

דער סכסוך איז ענטשטאנען צוליב דאס נישט רעגולירען די לוינען. לויט דער הויך פון די פריוואטע אונטערנעהמונגען וועגען אורלויבען און בעשפעטיגען אלע ארבייטער וועלכע זענען געווען בעשעפטיגט אין די פריהערדיגע יאהרען.

אויף דער לעצטער קאנפערענץ פון צווישען די פעראיינס-קאמיסיעס האבען די פארשטעהער פון קלאסען-פעראיין ארויסגערוקט א פארשלאג וועגען פראקלאמירען א שטרייק, די אנדערע פארשטעהער זענען געווען געגען דעם פארשלאג צוליב וואס די פארשטעהער פון קלאסען-פעראיין האבען פערלאזט די קאנפערענץ. אין אויך אייגענער האנד געגומען ארורכפיהרען דעם שטרייק.

אויף די נעכטיגע ארבייטער מיטינגען, איז אויך נישט געלונגען צו קומען צו א פערשטענדיגונג וועגען שטרייק, מחמת די פארשטעהער פון אנדערע פעראיינען זענען געווען געגען פראקלאמירען דעם שטרייק, און עס איז בעשלאסען געווארען אפצולייגען די פראגע צו בעהאנדלען אויף די קומענדע קאנפערענצען. און אויב עס וועט נישט געלונגען צו קומען צו א פערשטענדיגונג וועט זיכער זיגען דער בעשלוס פון קלאסען-פעראיין און עס וועט פראקלאמירט ווערען דער שטרייק.

אויסגעבראכען א שטרייק ביי די קאנאליזאציע-ארבייטער

(א) נאך אין די נאכמיטאג-שעהן האבען די קאנאליזאציע ארבייטער וואס געהערען צום קלאסען-פעראיין געווארפען די ארבייט.

די שטרייקענדע ארבייטער האבען אין די אנגענומענע פארשלאגען אונטערגעשטראכען. אז ביז איצט האבען אלע פראבען ווענען רעגולירען אלע שטרייט-פראגען נישט געבראכט די רעזולטאטען, צוליב וועלכען זיי זענען געצוואונגען אויסצוקעמפען זייערע פאדערונגען דורך א שטרייק.

כדי אויסצופיהרען די אנגענומענע רעזאלוציע איז בעשלאסען געווארען צו צוטרעטען צו א שטרייק די וואס זענען געווען געגען שטרייק זענען אויך געווען געצוואונגען צו פערשטרייקען.

די ארבייט אויף אלע אבשניטען איז געווארען אבגעשטעלט אין הי ארבייטער אין א צאהל פון 2000 פערזאן זענען געבליבען זיצען אויף זייערע ארבייטס-פאזיציעס.

אויף די אנדערע ארבייטס-צווייגען זענען די ארבייטען דערווייל אנגעגאנגען גאנץ נארמאל ס'איז אבער נישט אויסגעשלאסען אז שוין מארגען זאלען דארטען אויך די ארבייטער פערשטרייקען.

נישט קוקענדיג דערויף האט דער קלאסען-פעראיין, וועלכע האט פראקלאמירט דעם שטרייק, היינט ארויסגעשיקט א בריף צו דער שטאט-פערוואלטונג, אין וועלכען ער האט פרעציזירט זיינע פאדערונגען.

היינט וועט וועגען דער פראגע פארקומען א קאנפערענץ אין דער שטאט-פערוואלטונג.

טעאטער „ראזמאיטאשטשי" דיר. דוד צעלמייסטער.

גאסטשפילען פון

פסח'קע בורשטיין

היינט, דינסטאג, 9.15 אוונד

צו רעדוצירטע פרייזען פון 54 גר. ביז 2 זל.

דער בלאנדער ציגיינער

מיט'ן אנטייל פון: נאדיא קארעני און יעקב פישער

און א געקליבענעם אנסאמבל. דיר. דוד ביינגעלמאן.

דאנערשטאג — „א חתובה איז שטעטעל"

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

צוליי נישט צושטאנד געקומענע קאנפערענצן

פון דער זיידען און זאקען-אינדוסטריע

(א) נעכטען איז ביים ארבייטס-אינספעקטאר פארגעקומען א קאנפערענץ, אין שייכות מיט'ן אונטערשרייבען א קאלעקטיווען לוין-אפמאך אין דער זיידען-אינדוסטריע.

די קאנפערענץ האט נישט געגעבען קיין שום רעזולטאט וועט דער המשך פון די קאנפערענץ פארקומען דעם היינטיגען דאנערשטאג.

(א) נעכטען האט געזאלט פארקומען די קאנפערענץ ביים קרייז-ארבייטס-אינספעקטאר וועגען ערלעדיגען די סכסוכים אין דער זאקען-אינדוסטריע.

היות צו דער קאנפערענץ זענען נישט געקומען די פארשטעהער פון די קלענערע פאבריקען, איז די קאנפערענץ געווארען אפגעלעגט אויף דעם היינטיגען פרייטאג.

Dr. med. L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07

ספעציעל-ארצט פאר מענער - שוועכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג

נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג

פאר אונבעמיטעלטע — לעמשניצע-פרייזען

קייז ארץ-ישראל

גרופענווייז און אינדיווידועל.
ביליגע פרייזען. גוטע בעדינגונגען.
פינקטליכע בעהאנדלונג.

ים-אויספלוג לאנדאן-אמסטערדאם
דעם 7/7-16/7 פון 210 זל.

„פיארדי—נארוועגי"
דעם 19/7-30/7 פון 330 זל.

אויסלענדישע הנחה-און קוראציע-פעסער.
פארשטעהערשאפט פון „אינטוריסט"
אויספלוגען און רייזעס קיין רוסלאנד.
ברענגען קרובים פון רוסלאנד קיין פוילען

אינפארמאציעס ערטיילט
דאס יודישע רייזע-ביורא
Union Lloyd
Piotrkowska 42, tel. 107-87.

ווען וועט דער נייער וויצע-פרעזידענט אויפנעהמען אינטערעסאנטען

דער וויצע-פרעזידענט ק. לוקאמסקי וועט אויפנעהמען אינטערעסאנטען דינסטאג און פרייטאג פון 11 ביז 1 מיטאג נאך א פריהערדיגע אנמעלדונג אין סעקרעטאריאט פון שטאט-פרעזידענט.

די אלעיא קאשטשושקא איבערגעגעבען צום עפענטליכען געברויך

(א) די קאשטשושקא גאס איז נאכ'ן איבערבויען און איינארדנען דעם סקווער און אוועקשטעלען בענק, איז די גאס איבערגעגעבען געווארען צום עפענטליכען געברויך.

אנשטעקענדע קראנקהייטען אין לאדז

אין דער צייט פון 5 ביז'ן 11 יולי 1936 זענען אנגעמאלדען געווארן אין דער געזונדהייטס-אפטיילונג פון דער שטאט-פערוואלטונג פאלגענדע פאלען פון אנשטעקענדע קראנקהייטען:

בויך-טיפוס 18 פאלען (פאריגע וואכען 17 פאלען), דיפטעריט 10 פאלען (14), שקארלאטין 11 פאלען (14), מאזלען 20 פאלען (9), רויז 2 פאלען (2), קאקלוש 12 פאלען (8), קימפעט-היץ 5 פאלען (3), קארק-שטייפעניש 1 פאל, הייגע מעדינע קיין איין פאל (פאריגע וואכען 2 פאלען).

אין אלגעמיין זענען אין דער פערגאנגענער וואך אנגעמאלדען געווארען 79 פאלען.

פרויען-פאליציי אין לאדז

בעזונדערע תפיסה פאר יוגענדליכע

(א) לויט'ן מוסטער פון ווארשא, וועט אין לאדז אויך זיין פרויען-פאליציי, וועלכע וועט אונטערליגען די 4-טע בריגאדע פון אויספארשונגס-אמט.

די הויפט-אויפגאבע פון די פרויען-פאליציי וועט זיין צו היטען די גאסען פון יוגענדליכע פערברעכער. עס וועט אויך זיין א בעזונדערע תפיסה דערצו, וועלכע האט נאך דעם 1 יולי געזאלט ווערען געעפענט, נאר צוליב פינאנציעלע שוועריגקייטען, איז דער טערמין פון עפענען די תפיסה פאר יוגענדליכע געווארען אפגעלייגט.

Dr. med.
HALTRECHT
ספעציעל-ארצט פאר הויט-,געשלעכטס קראנקהייטען און מענער-שוועכע
האט זיך איבערגעצויגען און נעמט אן
פיעטריקאווער 161, טעל. 245-21
פראנט דריטער שטאק
פון 11 פריה ביז 3 ביטאג און פון 7 ביז 9 אוונד
זונטאג פון 8—11 בייטאג.
פאר פרויען א בעזונדער ווארטע-זאל
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזן

פּאַרק העלענאָוו
טעלעפ. 32=209

מאָרגן, מיטוואָך, 8.45 אָוונט איינציגער קאָנצערט פון וועלטבעריהמטען אויבערקאַנטאָר פון וואַרשאַווער סינאַגאָגע

משה קוסעוויצקי

איז אַ פולשטענדיג נייעם פּראָגראַם פון תפילות, פאָלקס-לידער און אָפּערן-אַריעס. —
ביים קלאַוויר: פּר. ליכטערמאַן-דאַווידאָוויטש. דער איינגאַנג אין גאָרטען פון 2 אַ זייגער. פון 5 אַ זייגער קאָנצערט פון סימפאָנישען אָרקעסטער אונטער דער ליטונג פון פּאָפּולערען דיר. ס. פּיעטרושקאַ. אין פּראָגראַם יודישע מוזיק. — בילעטען צו 80 גר. פערקויפט די קאַסע פון העלענאָוו. הנחה-בילעטען צו 54 גר. פערקויפט ביז מיטוואָך 12 פאַרמיטאָג די פילהאַרמאָניע-קאַסע אויך די טערקישע קאָנדיטאָריי פּיעטריקאָווער 12

פּאַביאַניצער יודישע קהלה פערמשפט געוואָרען דורכ'ן לאָדזער קרייז-געריכט
פאַר פיהרען די שחיטה אָהן אַ פּאַטענט

אַ זעהר כאַראַקטעריסטישער פּראָצעס, וואָס האָט אַ פּרינציפּיעלע בעדייטונג, איז נעכטען בעטראַכט געוואָרען אין לאָדזער קרייז-געריכט.

ס'האָט זיך געהאַנדעלט וועגען אַן אָנקלאָגע פון שטייער-אַמט געגען דער יודישער קהלה אין פּאַביאַניץ פאַר נישט אויסקויפען אַ פּאַטענט אויף צו פיהרען די יודישע שחיטה.

דער פּאַביאַניצער שטייער-אַמט איז אַרויסגעגאַנגען פון דער הנחה, אַז אויב די יודישע קהלה פיהרט אַן אונטערנעהמונג, וואָס הייסט שחיטה, דאַרף זי אויסקויפען אַ פּאַטענט, צאָהלען אומזאַץ-שטייער און טראָגען אַלע פליכטען פון אַן אונטערנעהמער. די יודישע קהלה האָט קיין פּאַטענט נישט אויסגעקויפט און דעריבער איז זי אָנגעקלאָגט געוואָרען אין קרייז-געריכט פאַר נישט וועלען אויסקויפען אַ פּאַטענט.

דער פּראָצעס איז פאָרגעקומען אונטערן פאָרזיץ פון ריכטער יאַבלאָנאָווסקי. בעשולדיגט האָט דער פּראָקוראָר קאָרסקי און אַ פאָרשטעהער פון שטייער-אַמט. די פּאַביאַניצער יודישער קהלה איז פערטיידיגט געוואָרען דורך אַדוו. ווייספוס.

אַדוו. ווייספוס האָט אָנגעוויזען, אַז די יודישע קהלה קען מען נישט נעהמען אין דער קאַטעגאָריע פון אונטערנעהמער, ווייל פיהרען אַן אונטערנעהמונג איז אַ פּריוויליגע זאַך, יעדער האָט דאָס רעכט צו פיהרען אַ געשעפט אָדער נישט, אין דעם פאַל איז אָבער דער ענין אַנדערש. דאָס געזעץ וועגען יודישע קהלות זעהט פאָר, אַז די קהלה איז פערפליכטעט צו פערזאָרגען די יודישע בעפעלקערונג מיט כשר פלייש, און די אַדמיניסטראַטיווע מאַכט האָט טאַקע געצוואונגען אַלע יודישע קהלות, אַ חוץ די וואַרשעווער, איבערצונעהמען די יודישע שחיטה. ווייטער האָט אַדוו. ווייספוס אָנגעוויזען, אַז אַן אונטערנעהמער האָט דאָס רעכט אין זיין אונטערנעהמונג צו נעהמען טייערער אָדער ביליגער פאַר איהר פּראָדוקציע אָדער לייסטונגען. ביי דער שחיטה שטעלט אָבער די וואָיעוואָדזשאַפט פעסט דעם טאַריף פון דער שחיטה, אַזוי אַז דאָס פיהרען די שחיטה איז בשום אופן נישט קיין פריוויליגע אונטערנעהמונג.

צום סוף האָט אַדוו. ווייספוס נאָך אָנגעוויזען, אַז די שחיטה איז נישט ביי די קהלות קיין בעזונדערע אונטערנעהמונג נאָר אַ טייל פון אַלגעמיינעם בודזשעט און ווען אפילו די שחיטה גיט וועלכע ס'איז הכנסה געהט זי איבער אין אַלגעמיינעם בודזשעט אויף סאָציאַלער הילף א.א.וו.

אַדוו. ווייספוס האָט דעריבער פערלאַנגט פון געריכט צו באַפרייען די קהלה פון שטראָף פאַר נישט אויסקויפען אַ פּאַטענט.

פּראָקוראָר קאָרסקי האָט אונטערשטיצט די בעשולדיגונג און דאָס געריכט האָט אַרויסגעטראָגען אַן אורטייל, לויט וועלכען די פּאַביאַניצער יודישע קהלה איז פערמשפט געוואָרען אויף 10 זל. שטראָף פאַר נישט אויסקויפען אַ פּאַטענט אויף צו פיהרען די שחיטה. אַדוו. ווייספוס האָט אָנגעזאָגט אַ קאַסאַציע אין העכסטען געריכט.

רעגולאַציעס אין דער קאָנפעקציע אינדוסטריע

אג) אין משך פון די לעצטע וואָכען זענען פערענדיגט געוואָרען אופאַדלאָשטשען און רעגולאַציעס אין אייניגע גרויסע קאָנפעקציע פירמעס. די רעגולאַציע האָט בעטראָפען פון 15 ביז 40 פּראָצענט. דאָס בעצאָהלען די חובות איז פונאַנדערגעלייגט געוואָרען אויף צוויי ביז דרייאָהר אין האַלביעהריגע ראַטעס.

אַזוי אַרום קען מען פעסטשטעלען, אז די קאָנפעקציע אינדוסטריע איז לאָדז טרעט אַריין אין צושטאַנד פון רעקאָנוואַלעסצענץ. וואָס וועט ע־לויבען נאָרמאַל צוריקצוטרעטען צו דער אַרבייט, גאַנץ ווינענדיג צוריק דאָס פערטרויען פון די קליענטען.

אין אַלע אופאַדלאָשטשען, וואָס זענען איצט ערלעדיגט געוואָרען אין דער קאָנפעקציע-אינדוסטריע קען מען בעמערקען ווי אַלע סקלאַדעס זענען פיל מיט קאָנפעקציע סחורות און דאָס הויפט זעכליך קאָנפעקציע ניפּט פון סעזאָן. די אופאַדלאָשטשען זענען געווען אַ רעזולטאַט פון די נישט גינסטיגע יאָהרען. בכלל דאַרף פעסטגעשטעלט ווערען, אַז עס איז גענוג, אַז עס זאָלען זיין צוויי נישט גינסטיגע סעזאָנען, אַז אפילו די גרעסטע פירמע זאָל ליידען.

די הויפט-פעהלער פון די קאָנפעקציאָנערען אין די גרויסע פּראָדוקציע, וואָס איז נישט צוגעפּאַסט צו די איצטיגע קאָנסומציע מעגליכקייטען דער גרויסער סחורות איינקויף, גרויס קרעדיט אומזאַצען מיט ליפעראַנטען ביי אַ קליינער רעאַלען אָפּזאַץ גרויסע חזרות, גרויסע אַדמיניסטראַציע הוצאות, גרויס קאָנקורענץ און אַז. וו.

די שטאָט-פערוואַלטונג
וועט נישט איבערנעמען דאָס שחט-הויז

(א) די פראַגע וועגען איבערנעמען דאָס שטאָטישע שחט-הויז — דורך דער שטאָט-פערוואַלטונג איז דערווייל נישט אַקטועל, מחמת דאָס וואָלט שטאַרק בעשווערט די פינאַנציעלע לאַגע פון דער שטאָט-פערוואַלטונג. אויך וואָלט עס געבראַכט צו לאַנג פריוויקעלטע פּראָצעסען.

אין שייכות דערמיט, וועלען די אַקציאָנערען מוזען אַדורכפיהרען געוויסע אינוועסטיציעס, און וועלען די אַקציאָנערען מוזען פערגרעסערן די הכנסות וואָס די שטאָט האָט פון שחט-הויז.

פּראָצעס געגען די 40 ענדעקעס געוואָרען אָפּגעלייגט

(א) ווי מיר האָבען מיטגעטיילט, האָט פאַר'ן סטאַראָסטע-געריכט נעכטען געזאָלט פאָרקומען דער פּראָצעס געגען 40 ענדעקעס מיט'ן „גדול" אַדוו. קאָוואַלסקי בראַש, וועלכע זענען געוואָרען בעשולדיגט פאַר אומלעגאַל איינאָרדנען אַ געלד-זאַמלונג לטובת זייערע אַרעסטירטע מיטגלידער.

צוליב דעם וואָס דער סטאַראָסטע דר. וואָראָנאַ געפינט זיך אויף אורלויב, איז דער פּראָצעס געוואָרען אָפּגעלייגט אויפ'ן 6 אויגוסט.

אַרבייטער פון „ווידזעווער מאַנופאַקטור"
פאַר דער אַקציע געגען לופט-אַנגריפן

די אונטערגענומענע איניציאַטיוו פון קאָנסול מאַקס קאָהן צו פערזיכערן דאָס לעבען פון די אַרבייטער פון דער „ווידזעווער מאַנופאַקטור" און אַלע איינוואוינער פון יענעם געגענד, געגען גאַז-אַנגריפען, האָט געפונען אַ גרויסען אָפּקלאַנג צווישען די אַרבייטענדע מאַסען פון דער „ווידזעווער מאַנופאַקטור".

פערגאַנגענעם שבת איז אין זאַל פון דירעקטאָרען שפּיטאַל פאָרגעקומען אַ בעראַטונג פון דעלעגאַטען. אויף דער פערזאַמלונג, וועלכע איז געעפענט געוואָרען דורכ'ן דירעקטאָר ט. מאַטיס, האָט געהאַלטען אַ רעפעראַט ה. אַל. וואָראָנסקי וועגען די פאַלגען פון די גאַז-אַטאַקען אין דער קינפטיגער מלחמה.

נאָכ'ן רעפעראַט איז אָנגענומען געוואָרען עג'איינהייטליכער בעשלוס, אַז אַלע אַרבייטער וועלען פינאַנציעל אונטערשטיצען די אַזוי נוצליכע אַקציע.

שפּרינגט פון טראַמוואַי
און ווערט אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל

(א) אויף לימאַנאָווסקעגאָ גאַס איז אַרויסגעפאַלען פון טראַמוואַי, בעת ער איז געווען איז גאַנג דער 40-יעהריגער חיים גראַס פון פּאַדעמביץ, פּאַגאָטאָוויע האָט איהם ערטיילט די ערשטע הילף.

אַ צווייטער פאַל האָט פּאַסירט אויפ'ן באַלויטער מאַרק, דאָרטען האָט געפּרובט אַראָפּשפּרינגען פון טראַמוואַי די 56-יעהריגער יוזעפא וועלדע, זי איז אָבער אַזוי אומגליקלעך געשפּרונגען און פאַלענדיג אויפ'ן ברוק האָט זי בעקומען אַ מח ערשיטערונג.

אין אַ האָפנונגלאָזען צושטאַנד איז זי אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

אויספלוגען קיין
יוגאָסלאַוויען,
רומעניען,
בולגאַריען,
טערקיי
מיט דער מעגליכקייט צו פערקירצען אָדער פערלענגערן דעם אויפענטהאַלט.

אינדיווידועלע ריטשאַלטען
אין טשעכאָסלאָוואַקיי, עסטרייך, יוגאָסלאַוויען און רומעניען.

פערקויף פון קאַמפּענזאַציע-אַקרעדיטיווען.

„אָרביס" פּיעטריק. 18,
טעל. 249-40

Dr. REICHER
פּאָלודניאָווא 28, טעל. 120-93
ספּעציאַליסט
פאַר מענער - שוועכע - בעהאַנדלונג
פּעקסועלע בעראַטונגען פון פּסיכאָ • אַנאַליזען
נעמט אָן פון 8—11 פון 5—8 אָוונט.
זונטאָג און חגאות פון 9—1

ר. איזראַעל

אויסגעלייטערטע נשמות
סענסאַציאָנעל שפּאַנענדער ראָמאַן פון יודישען לעבען

75

ראַיוסקי האָט אַזש אַ ציטער געגעבען ווען ער האָט דערזעהען אין דער טיר מאיר ראַכוערגער מיט צוויי פרעמדע מענשען מ'האָט נישט געדאַרפט זיך צופיל אָנצושטרענגען, כדי צו פערשטעהען, אַז דער דאָזיגער יוזיט האָט אַ שייכות מיט איהם אַליין, ער האָט זיך איינגעקוקט אין די געקומענע אַזוי ווי ער וואָלט געוואָלט עפּיס אַרויסדרינגען פון זייערע פנים'ער.

דאָסזעלבע האָט געטון דוד ראַכוערגער, ער האָט זיך איינגעגעסען מיט די אויגען אין ראַיוסקי'ס פנים און זיך נישט געקענט דערפון אָפּרייסען. דוד האָט געזוכט אַן עהנליכקייט אין ראַיוסקין צו זיך און האָט אַזאַ עהנליכקייט באַלד געפינען, אויך די געקומענע דאַמע האָט זיך איינגעקוקט אין דעם הויכען, שעהן-געוואַקסענעם יונגערמאַן מיט דעם ענערגיש געזיכט און געוואָלט אַרויסלייענען פון דאָרט עפּיס.

אין דער דאָזיגער סיטואַציע זענען אַלע געקומענע אַריין אין אויפנאַהמס-צימער פון ראַיוסקין, וועלכער האָט זיי מעכאַניש דאָרט אַריינגעפיהרט.

ראַיוסקי האָט געוואוסט, אַז מאיר ראַכוערגער וועט פאַר איהם פאָרשטעלען די, וועלכע זענען געקומען און וועט איבערגעבען דעם ציל פון זיין יוזיט, אַזוי האָט דיקטירט דער שכל און די לאָגיק, מאיר איז אָבער געווען אַזוי איבעראַשט, די איבערלעבענישען זענען ביי איהם געווען אַזוי גרויס, אַז עס האָט ביי איהם אָפּגענומען דאָס לשון און ער איז נישט געווען פעהיג אַרויסצורעדען אפילו קיין איין וואָרט, ער האָט געוואַרט ביז זיין ברודער דוד וועט איהם אַרויסראַטעווען פון דער לאַגע אין וועלכער ער געפינט זיך און וועט אָנהויבען צו רעדען, דוד האָט ווידער נישט געוואוסט פון וואָס און ווי אַזוי אָנצוהויבען.

דער ערשטער איז געקומען צו זיך ראַיוואָסקי אַליין, דער דאָזיגער רעגינירטער און ערפאַהרענער מענש האָט זיך פערלוירען בלויז אויף עטליכע סעקונדען, באַלד איז ער ווידער געווען פולשטענדיג ניכטער און רוהיג און האָט געזאָגט.

— מיט וואָס קען איך דינען דער הערשאַפט? ביטע זיצט.

אַלע האָבען זיך געהאָרכזאַם אַוועקגעזעצט אויף די אָנגעוויזענע שטוהלען אַזוי ווי זיי וואָלטען געוואָרט אויף ווייטערדיגע בעפעהלען.

דוד האָט פערלוירען דעם קוראַזש און די דרייסטקייט, ער האָט זיך פאַרגעשטעלט, אַז ווען ער וועט קומען צו ראַוואָסקין וועט ער גלייך צוטרעטען אויפצוקלעהרען דעם גאַנצען קאָמפּליצירטען ענין ס'איז אָבער אַזוי נישט געווען ער האָט אָנגעהויבען צו צווייפלען, צי דער דאָזיגער דערוואַקסענער מענש וועט גלויבען דאָס וואָס מ'וועט איהם דערצעהלען, קיין דאָקומענטען, וועלכע זאָלען מיט דער גאַנצער זיכערקייט בעווייזען, אַז דאָס וואָס דוד דערצעהלט איז אמת, האָט ער דאָך נישט געהאַט...

— איך בין אַדוואָקאַט ראַוואָסקי, האָט ער ווייטער געזאָגט, זעהענדיג אַז אויף זיין ערשטער פראַגע איז נישט געקומען קיין ענטפער איהר זענט דאָך געקומען צו מיר?

דוד האָט שוין געמוזט ענטפערען.

— יאָ צו אייך, איך הייס דוד ראַכוערגער, ביז זיינס אַ ברודער, האָט ער אָנגעוויזען אויף מאיר'ן.

און ווייטער, האָט ראַוואָסקי געפרעגט, ברענענדיג פאַר נייגיריגקייט, אָבער דאָס פאַר קיינעם נישט אַרויסגעוויזען.

— ווייטער, האָט דוד בעקומען מעהר מוט, בין איך געקומען מיט אייך רעדען וועגען אַ זעהר וויכטיגען ענין.

— און ווער איז די דאַמע? האָט ראַוואָסקי זיך אויפגעשטעלט, וועלענדיג זיך בעקענען מיט דער דאַמע, וועלכע איז די גאַנצע צייט געזעסען ווי שטום און נישט אָנטיילגענומען אין דעם געשפּרעך.

— דאָס איז מיין פרוי, זי נעהמט נישט אַנטייל אין אונזער געשפּרעך, ווייל זי פערשטעהט נישט קיין איין וואָרט יודיש. מיר זענען געקומען פון אויסטראַליען.

— און וואָס איז דער וויכטיגער ענין, וועגען וועלכען איהר האָט געוואָלט מיט מיר רעדען.

— מיר זענען געקומען אייך אויפקלעהרען אַ סוד, וועלכען איהר ווילט שטאַרק דערגעהן, מיר זענען געקומען אייך אָנזאָגען, יונגער מענש, פון וואַנען איהר שטאַמט און ווער איהר זענט.

ראַיוסקין האָט אַ שוידער געגעבען, די הויט האָט זיך אויף איהם איינגעקורטשעט, הגם ראַיוסקי האָט זיך געקענט ריכטען אויף אַזאַ פינאַל, האָבען דאָך דוד'ס ווערטער אויף איהם געמאַכט אַ זעהר שטאַרקען איינדרוק.

— ענטשולדיגט, האָט ראַיוסקי געזאָגט און די פאַרבען אויפ'ן פנים האָבען זיך ביי איהם כסדר געביטען, דער איינדרוק איז פאַר מיר צו שטאַרק, איך וואָלט געוואָלט דעם געשפּרעך איבערלאָזען אויף אַן אַנדערטמאָל. כ'וואָלט נאָר געוואָלט וויסען אין וואָס פאַראַ פערהעלטניש איהר געפינט זיך צו דעם גאַנצען ענין און ווי ווייט איהר זענט אין איהם פאַראינטערעסירט.

— איך בין אין דער נאָהענטסטער פערהעלטניש צו דער גאַנצער זאַך און בין ווי אַמשטאַרקסטען אין איהר פאַראינטערעסירט.

— גענוג אויף היינט האָט ראַיוסקי געזאָגט. איך וועל אייך בעטען, אַז איהר זאָלט קומען מאָרגען צו מיר אָדער איך וועל קומען צו אייך און מיר וועלען זיך אַדורכשמועסען אָהן עדות.

— ווי איהר ווילט יונגער מענש, ווי איהר פערשטעהט.

דוד האָט בשום אופן נישט געוואָלט אָפּלעגען דאָס געשפּרעך, מורא האָבענדיג פאַר דעם איינציגען טאָג אָפּצושלעפּען, ער האָט נישט פערשטאַנען וואָס פאַראַ זין ס'האָט געהאַט פאַר ראַוואָסקין דאָס אָפּשלעפּען, צי האָט ער נישט געהאַט דערביי אַ בעזונדערע מיינונג, צי ער וועט בכלל נישט וועגען דעם ענין וועלען רעזיגנירען און דאָס אָפּשלעפּען איז נאָר אַן אויסרייד, דעריבער האָט ער אַלץ נאָך געפּרובט נישט צו פערענדיגען דאָס געשפּרעך.

— ווי איהר ווילט, ווי איהר פערשטעהט, איך פערשטעה אַנדערש, איך קען מיר פאָרשטעלען אייער איבעראַשונג און דעם איינדרוק וואָס דאָס אַלץ מאַכט אויף אייך. גלויבט מיר, אַז מיינע איבערלעבענישען זענען נאָך פיל גרעסער ווי אייער אין צוזאַמענהאַנג מיט דעמזעלבען ענין, פונדעסטוועגען האַלט איך, אַז ס'וואָלט גלייכער געווען מיטאַמאָל דעם ענין אויפצוקלעהרען, אַראָפּצורעדען זיך פון אַ האַרצען פאַר אַן אַנדער פיהלענדיגען האַרץ, ס'וועט לייכטער ווערען מיר און לייכטער ווערען אייך.

— פון דעם וואָס דער אויסטראַליער האָט גערעדט איז שוין פאַר ראַיוסקין געווען אַלץ קלאָהר, אַזוי אַז ס'האָט ווירקליך נישט געהאַט קיין צוועק אָפּצולעגען דאָס געשפּרעך, דעריבער האָט ראַיוסקי מסכים געווען איז זיך אַדורכצושמועסען מיט דוד ראַכוערגער, בתנאי, אַז זיי זאָלען רעדען אונטער פיר אויגען און קיינער זאָל ביי דעם געשפּרעך נישט אָנוועזענד זיין.

(המשך קומט)

פארק
העלענאוו
שבת, דעם 18־טען יולי ה. י. 2 א זייגער נאכמיטאג א גרויסע
גארטען=פערוויילונג
לטובת דער
בארכאוו-ביבליאטעק
פראגראם: 2 ארקעסטערס. אויפטריט פון מאריאנעטען-טעאטער „בערל=שמערל" ס׳וועלן געגעבן ווערן בילדער פון בעקאנטע געזעלשאפטליכע פאליטישע טוער. פאלקס-העלדן א. ז. טעקסטן פון דיכטער משה בראדערזאן, אבערזשאנעק און בזשוםשאווסקי. מיזיק פון דוד בייגעלמאן. אויפטריט פון יודישן רעוועלערסען=כאר מיט סאלא-נעזאנג, דועטן און קווארטעטן. ס׳טרעט אויך אויף דער ליבלינג פון לאדזער טעאטער-פובליקום וול. גאדליק פון „אראראט". / ביים קלאוויר: פרל. בלאכער. / א רייכע פאנטאן-לאטעריע: אייגענער ביליגער בופעט. בילעטן צום פרייז 75 גר. פארפערקויף 54 גר. שוין צו בעקומען אין דער בארכאוו-ביבליאטעק, אל. קאשטשושקי 9.

גרויסער אינטערעס ארום די וואהלען צום יודישען וועלט-קאנגרעס אין לאדז

מיט׳ן דערנעהנטערען זיך פון די וואהלען צום יודישען וועלט-קאנגרעס, וועלכע קומען שוין בעשטימט פאר דעם 26 ד.ח., שטייגט אלץ מעהר אין אונזער שטאט דער אינטערעס צום יודישען וועלט-קאנגרעס. די פערשידענע פארטייען, וואס גרופירען זיך ארום די בעזונדערע ליסטעס, האלטען אפ אינטענסיווע בעראטונגען מיט׳ן צוועק צו זיכערען א מאסענהאפטען אנטייל אין די וואהלען. אין דער קורצער צייט, ביז צו די וואהלען, וועלען פארקומען א גאנצע רייהע וואהל-פערזאמלונגען און מיטינגען אין די לאקאלען פון די ארגאניזאציעס, וואס זענען אנגעשלאסען אין י.וו.ק.

כדי צו ערמעגליכען דער גאנצער יודישער בעפעלקערונג צו בעטייליגען זיך אין די וואהלען, האט די לאדזשער עקזעקוטיווע בעשלאסען איינצואָרדנען וואהל-לאקאלען אין אלע זומער-וואוינונגען ארום לאדז.

אין אלע ענינים, וואס האבען א שייכות צום יודישען וועלט-קאנגרעס, דארפען זיך אלע ארגאניזאציעס ווענדען אין ביורא, פעטריקאווער 86.

* * *

דער לאדזשער עקזעקוטיווע פאר׳ן י.וו.ק. האט צוגעשיקט צו דער יודישער קהלה פאלגענדען בריף:

צו דער פערוואלטונג פון דער יודישער קהלה אין לאדז.

ג. ה.

דערמיט טיילען מיר אייך מיט, אז אין דער זיצונג פון פלענום פאר׳ן יודישען וועלט-קאנגרעס וואס איז פארגעקומען אין לאדז דעם 1 יולי ה.י. מיט דער בעטייליגונג פון פאלגענדע פארשטעהער פון ארגאניזאציעס און פעראיינען: ציוניסטישע ארגאניזאציע, מזרחי, פועלי-ציון, התאחדות, יודענשטאטס-פארטיי, דת ועבודה, תורה ועבודה, פאלקס-פארטיי, פריילאנד, וויזא, יעאס, לאקאטארען-פעראיין, פאבריקאנטען-פעראיין, סוחרים - פעראיין, סוחרים-דעטאליסטען, 1־טער קליינהענדלער-פעראיין, קאלאניאל-הענדלער-פעראיין, דערנעהרונגס-סוחרים, בעקער-צעך, האנדווערקער-פערבאנד, ראט פון די יודישע פראפעסיאנעלע פעראיינען, פראפ. פעראיין פון פליישער-ארבייטער, העובד, קליינהענדלער פון גייערס ראיאן, בעל מלאכה דתיים און קאמיוואיאזשארען-פעראיין, איז אנגענומען געווארען אן איינשטימיגער פראטעסט געגען דער לאדזשער קהלה פאר איהר אפזאג צו סובווענציאנירען דאס ביורא פאר׳ן י.וו.ק. אין לאדז.

די פערזאמעלטע פארשטעהער פון די אויבענדערמאהנטע ארגאניזאציעס און פעראיינען האבען געזעהען אין דעם אפזאג פון דער קהלה צו סובסידירען דאס לאדזשער ביורא פון י. וו. ק. אן איבערגן בעווייז פון דער אפגעריסענהייט פון דער לאדזשער קהלה פון די נויטען און בעדערפענישען פון יודישען פאלק.

דער פראטעסט פון אזויפיל ארגאניזאציעס און פעראיינען בעווייזט, אז די קהלה אין לאדז איז נישט די פערטרעטעריך פון די יודישע מאסען, נאר איז אן עקספאזיטור פון איין פארטיי, וועמענס מיינונג עס איז געקומען צום אויסדרוק אין דעם בעשלוס נישט צו סובסידירען די ארבייט פאר׳ן י. וו. ק.

מיט דרך-ארץ

לאדזשער עקזעקוטיווע פון י.וו.ק.

פארזיצער: (—) ד״ר א. טארטאקאווער

סעקרעטאר: (—) ארצי.

פארזעצונג פון דער אלגעמיינער פערזאמלונג פון די יוד. דרוקעריי=בעזיצער

זעהר א גרויסע אויפגאבע האט אויף זיך גענומען די לעצטע אלגעמיינע פערזאמלונג פון דער קארפאראציע פון דער גראפישער אינדוסטריע באלד דער ערשטער פונקט פון דער טאג-ארדנונג וואו עס איז ארומגערעדט געווארען דער קריטישער מצב אין דער דרוקער-בראנזשע האט ארויסגערופען א ליידענשאפטליכע דיסקוסיע, אין וועלכער עס האבען זיך בעטייליגט ד״ה ה׳ פרעזעס ראפאפארט, צערערבוים, פעליקס, וויינקאפ, סטריקאווסקי און יאסקאוויטש.

כמעט אלע רעדנער האבען אנגעוויזען, אז ביי א גוטען ווילען וועט זיך נאך א סך לאזען אויפטון, כדי צו פערבעסערען די לאגע, וועלכע איז ביים היינטיגען טאג פשוט קאטאסטראפאל. ביי דעם געיעג נאך ארבייט וואס עס הערשט איצט אין אונזער בראנזשע, פערשווינדט אבער דער גוטער ווילען פון די מיטגלידער. און נאר דאס איז די סיבה פון דעם קריטישען מצב, וואס האט ארומגענומען אלע צווייגען פון דער גראפישער אינדוסטריע.

די איצטיגע פערוואלטונג, וועלכע זעהט פאר, וואס אזא מין כאאס קען מיט זיך ברענגען, האט דעריבער בעשלאסען אין קיין שום פאל נישט צו דערלאזען, אז די לאגע זאל זיך נאך מעהר פערערגערען און צו דעם צוועק איז טאקע גערופען געווארען די אויסערארדענטליכע אלגעמיינע פערזאמלונג, כדי אויפצוקלערען און אויפצווייזען, אז מיט אזעלכע מיטלען וועלען מיר אין דער נאהענטסטער צוקונפט פולשטענדיג רואינירט ווערען. עס טאר בשום אופן נישט דערלאזט ווערען, אז א בראנזשע, ביי וועלכער מ׳האט אמאל געפיהרט א שעהן לעבען זאל מיט די אייגענע הענד אראפגעשטויסען ווערען אין א תהום. די פערוואלטונג האט זיך געשטעלט פאר אן אויפגאבע צו בעקעמפען די שעדיגער פון דער בראנזשע מיט אלע דערלויבטע מיטלען. אלס פועל-יוצא דערפון זענען טאקע שוין אויסגעשלאסען געווארען א גרופע מיטגלידער, וועלכע ווילען זיך נישט אונטערווארפען די בעשלוסען און בנוגע די דאזיגע מיטגלידער וועט די קארפאראציע נישט טראגען קיין שום התחייבות׳ן.

די פערוואלטונג האט אויך א גאנצע רייהע פראיעקטען, וועלכע וועלען זיכער אריינברענגען אן אויפלעבונג און א פערבעסערונג אין דער בראנזשע, נאר דערצו מוזען זי האבען די מיטהילף פון די מיטגלידער. און כדי פארצושטעלען די אלע פראיעקטען ווערט אויף היינט, דינסטאג נאכמאל צונויפגערופען אן אויסערארדענטליכע אלגעמיינע פערזאמלונג, בעת וועלכער די אלע אויסגעשלאסענע מיטגלידער פון דער פריהערדיגער אלגעמיינער פערזאמלונג וועלען אויך ווייטער קענען פערבלייבען פולבערעכטיגטע מיטגלידער, נאר בתנאי, אז זיי וועלען זיך אונטערווארפען די אנגענומענע בעשלוסען.

עס איז אויך צו בעמערקען, אז אויף דער היינטיגער פערזאמלונג געפינט זיך אויף דער טאג-ארדנונג א פונקט וועגען אורלויב פאר די ארבייטער, ווי אויך דער ענין וועגען מעדיצינישע הילף.

לעצטע פערזאמלונגען פון דער ארץ-ישראל-וואך

אין צוזאמענהאנג מיט דער א״י-וואך, וואס איז פראקלאמירט געווארען דורך דעם ציוניסטישען קאארדינאציע - קאמיטעט, כדי צו דעמאנסטרירען די סאלידארישע אונטערשטיצונג פונם יודישען צבור אין לאדז פאר דעם העראאישען קאמף פונם ישוב אין ארץ ישראל, קומען היינט פאר 4 גרויסע פערזאמלונגען:

א) אין „חלוץ הכללי-הציוני", אל. קאשטשושקי 21, מיט דער בעטייליגונג פון אדוו. שטרויך און מ. יעמפעלהאף, ב) אין „הנוער הציוני ב׳", אל. קאשטשושקי 10, רעדנער אדוו. בערקאוויטש און מגר. קראן, ג) אין „החלוץ בעל-מלאכה", פילסודסקיעגא 69 מיט דער בעטייליגונג פון ב. פריינד און נ. מיכעלזאן, ד) אין קבוץ „בורוכוב", לעשנא 41, רעפערענטען: ראבין, (א״י), חבר. גוטגעלדבערג און מארגענשטערן.

בערויבט איז מיט׳ן גאס

(א) בעת לעאן אפאס איז זיך נעכטען אהיימגעגאנגען א טויט-שיכור׳ער איז איהם בעפאלען א געוויסער סטאניסלאוו אשעטשאק און צוגערויבט ביי איהם 40 זל. מזומן, דעם קאפעלוש און אנדערע קלייניגקייטען.

די פאליציי האט אשאטשקן ארעסטירט.

KINO TEATR
MIRAŻ
היינט און פאלגענדע טעג!
דער געניאלער יודישער זינגער און אקטיאר
Józef SCHMIDT
אין דעם הערליכען פילם א. נ.
„פערקויפטע שטימע"
אנהויב 4 א זייגער נאכמ.

פעראינטערעסירונג אין בולגאריע מיט לאדזשער טעקסטיל-סחורות

לויט דער איניציאטיוו פון דער פויליש-בולגארישער האנדעלס-קאמער אין סאפיע האט א שליח פון א בולגארישער פירמע בעזוכט די לאדזשער האנדעלס-קאמער און אנגעוויזען, אז אויפ׳ן בולגארישען מארק איז שטארק געוואקסען די פעראינטערעסירונג מיט דער לאדזשער טעקסטיל-פראדוקציע. בעזונדערס איז שטארק דער אינטערעס מיט בוימוואל און וואל-גארן און געדרוקטע טעקסטיל-סחורות.

דער דאזיגער שליח איז געקומען קיין לאדז כדי אנצוהויבען אונטערהאנדלונגען מיט לאדזשער טעקסטיל-פירמעס.

געצוואונגען די פרוי דאקטאר צו פערשרייבען איהם א רעצעפט

דערפאר פער׳משפט געווארען אויף 3 חדשים ארעסט

(א) פאר׳ן קרייז-געריכט איז נעכטען געשטאנען פעליקס פאוולאק, ווערענדיג בעשולדיגט, אז אונטער טעראר, האט ער געצוואונגען די דאקטארין זאפיא פאווראצקא פון דער „אובעזפיעטשאלניע" צו פערשרייבען איהם א רעצעפט.

פאר דעם דאזיגען חטא איז פאוולאק פערמשפט געווארען אויף 3 חדשים ארעסט. דאס אויספיהרען די שטראף איז איהם געווארען אפגעלייגט אויף 2 יאהר.

Dr. med. H. LUBICZ
צוריקגעקעהרט
ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקהייטען
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעלעפאן 141-32
עמפאנגס-שעה׳ן 8-10. 12-2 און 5-8 אוונט

פאליטישע פראצעסן

(א) דעם 14 פעברואר האט א פאליציי-אגענט פערהאלטען אין פארק „העלענאוו" דעם 22-יעהריגען אייזיק ליפשיץ און 19-יעהריגען משה שניידער, ביי וועלכע מ׳האט געפונען קאמוניסטישע ליטעראטור.

נעכטען זענען ביידע געשטאנען פאר׳ן געריכט, וועלכע האט ביידען פערמשפט צו 1 יאהר תפיסה יעדען.

* * *

(א) א צווייטער פראצעס איז פארגעקומען געגען 24-יעהריגען משה שטיינבאק און 29-יעהריגען הירש קירשבוים, וועלכע ווערען בעשולדיגט אין אויסקלעבען קאמוניסטישע פלאקאטען.

ביידען האט דאס געריכט פערמשפט צו 1 יאהר תפיסה יעדען.

„קאנקורענץ" צווישען דראזשקאזשעס

וואס ענדיגט זיך איז... פאגאטאוויע

(א) אויף לוטאמירסקא גאס איז אויסגעבראכען א געשלעג צווישען די דארטשטעהענדע דראזשקאזשעס. אין רעזולטאט פון וועלכען עס זענען פערוואונדעט געווארען אנדזשיי טשעביאטאווסקי און אנטאני בזשעזשניאק. די פערוואונדעטע האט ערטיילט די ערשטע הילף די שטאטישע פאגאטאוויע.

Doktór Z.
HENRYKOWSKI
ספעציעל-ארצט פאר מענער - שוועכע ווענערישע און הויט-קראנקהייטען
טראוגוטא 9 טעל. 262-98
נעמט אן פון 8—1 און פון 5—9 אוונט
זונטאג פון 9 פריה ביז 12.30 מיטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען

ערב א קאנפליקט צווישען די קעטלער=מייסטער מיט די זאקען-פאבריקאנטען

די סעקציע קעטלער-מייסטער ביים יודישען צענטראלען האנדווערקער - פערבאנד האט אונז צוגעשיקט פאלגענדען קאמוניקאט:

דעם פערגאנגענעם חודש איז אין לאקאל פון דער עקספאזיטור, פעטריקאווער 45 פארגעקומען א גרויסע פאך-פערזאמלונג פון די קעטלער-מייסטער, וועגען דעם, וואס די זאקען-פאבריקאנטען דערלויבען זיך צו רייסען אויף די נידריגסטע פרייזען פאר קעטלען א. ד. ג. די ארבייטס - בעדינגונגען זענען דעריבער שוין אינערטרעגליך. די פערזאמלונג האט אויסגעהערט דעם בעריכט, אז די זאקען-פאבריקאנטען האבען אפילו נישט געענטפערט אויף אונזער פארשלאג צו רעגולירען אלע שטרייט-פראגען און שפעטער, אז די האנדווערקער עקספאזיטור האט זיך געווענדעט צו די זאקען-פאבריקאנטען אויף צו ערלעדיגען, זיי האבען ווידער אמאל נישט געענטפערט. דאס איז א בעווייז, אז זיי איגנארירען אונז אינגאנצען און שטעלען זיך נישט אפ פאר דער ארבייט אונז צו צערשטערען.

איין רעדנער נאכ׳ן צווייטען רעדט מיט פערביטערונג וועגען דער טאקטיק פון די פאבריקאנטען, וואס שטרעבט נאך מעהר צו פערערגערן אונזער מאטעריעלער לאגע. ווייטער אזוי קען עס נישט אנהאלטען.

די פערזאמלונג בעשליסט איינשטימיג אנצוהויבען א אקציע צו פערזיכערן אונזערע מיטגלידער אלע קעטלערס אין קראנקען-קאסע, ווייל דאס וועט פערקלענערן די ארבייטסלאזיגקייט און אויסבעסערן די לאגע.

דער אמת וועגען הרב זילבערבערג׳ס זוהן!..

הרב שלמה דוד כהנא (ווארשא) בעט אונז מיט צוטיילען, אז די ידיעה, אז הרב זילבערבערגס זוהן זאל זיך האבען גע׳שמד׳ט און געפינט זיך אין לאנדאן, איז א שקר מוחלט. 1688

הרב זילבערבערג׳ס זוהן געפינט זיך אין ניו-יארק, ער לערנט אין דער ישיבה פון ר׳ יצחק אלחנן אויף וואס הרב כהנא האט דערהאלטען א דעפעשע פון דער דערמאנטער ישיבה אין ניו-יארק.

פון לוין-וועבער-מייסטער=פעראיין

נעכטען איז פארגעקומען א קאנפערענץ פון דער פערוואלטונג פון לוין-וועבער-מייסטער פעראיין מיט דער בעטייליגונג פון די פארשטעהער פון טעקסטיל פעראיין. עס איז בעשלאסען געווארען ארויסצושיקען פאדערונגען אלע פאבריקאנטען, וואס בעשעפטיגען לוין-וועבער. די פאדערונג איז די לוינען פון 1935, עס ווערען אויך געהעכערט די פרייזען אויף איינציגע ארטיקלען מיט א געוויסען פראצענט, עס ווערט אויך אנגעוויזען, דאס אויב ביז פרייטאג דעם 17 ד. ח. די פאדערונגען וועלען נישט אקצעפטירט ווערען, וועט מאנטאג דעם 20-טען אויסברעכען א שטרייק.

זונטאג א גארטען=פערוויילונג אין העלענאוו

פאר „תומכי אורחים"

דעם קומענדיגען זונטאג קומט פאר אין העלענאוו א גארטען-פערוויילונג מיט א פראגראם פון כל-טוב. צום ערשטען מאל אין דעם זומער-סעזאן טרעט אויף דער יודישער סימפאנישער ארקעסטער, אונטער דער ליידונג פון בעוואוסטען דיריגענט סעוו. פעטרושקא. דער פאפולערער הומאריסט און ליבלינג פון לאדז מיעטש, מיעטשקאווסקי, די פאפולערע וואדעוויליסטקע יאנינא זגארזשעלסקא און דער בעריהמטער יודישער זינגער מיעטעק מאראוויעצקי וועלען אויספיהרען א ערשטקלאסיגען ארטיסטישען פראגראם.

די הכנסה פון דער פערוויילונג איז בעשטימט פאר דעם יודישען הילפס-פעראיין „תומכי אורחים".

טעאטער, מוזיק און פערוויילונג (קאמוניקאטען)

גרויסער ערפאלג פון פסחיקע בורשטיין אין טעאטער „ראזמאיטאשטשי"

נאכ׳ן נעכטיגען אויסערגעוועהנליכען ערפאלג, וואס פסח׳קע בורשטיין האט געהאט אין טעאטער „ראזמאיטאשטשי" אין „א חתונה אין שטעטעל", ווערט היינט ווידער געגעבען די שטארק אויסגענומענע פיעסע „דער בלאנדער ציגיינער".

„דער בלאנדער ציגיינער" געהערט צו דעם מין מוזיקאלישע קאמעדיע, ווי דער ארטיסט האט די מעגליכקייט זיך ארויסצוווייזען. לעבט טאקע בורשטיין אויף אין „בלאנדען ציגיינער", ער זינגט, טאנצט און פייפט און ברענט א וועלט.

איז טאקי כדאי צו זעהן בורשטיינען אין „בלאנדען ציגיינער".

ק. מלאד
דאן=דאמינגא
ראמאן

121

אויטאמאבילען מיט אראפגערוקטע ביי די פענסטער ראלעטען האבען זיך געגליטשט איבער די אויסגעלאנצטע, אפגעוואשענע גאסען, ווי אויף שווארצע שפיגלען. אינעווייניג זענען געווען פארלעך מיט מאסקעס און אהן מאסקעס, פון די טאנץ-זאלען, צו די רעסטאראנען, צו די קאבארעטען, צו די מעבלירטע צימערען, צו די האטעלען.

די ליכטענשאפט האט געזאריען די בלומען, האט געצונדען אויגען און געפלאמט בעגערען.

פון איבער די סאנטאַרטערעזע בערג האט זיך צעשפילט אנ'אויפגייענדיגע ראז-בלויע ליכטיקייט. עס האבען גענומען שטראהלען אפשיינען פון א פערבאר גענער העלקייט, דערנאך האבען זיך ארויסגעשפילט דינע, גאלדענע פעדים, דערנאך איז געבוירען געווארען די זון רויט, ווי א בלוטס-טראפען אין א געלבעל, און דאס געלבעל איז געשוואומען אויף דעם אומענדליכען ווייסעל — דער הימעל.

דאניע האט א גאנצע נאכט געשפאנט איבער די גאסען, און אוועקגעדעם פון דער הויפט-שטאט. ער האט בעמערקט, ווי די קארנאוואל-פייערען האבען זיך אויסגעלאשען און דער עולם איז שיכורער געווארען, ער האט געבלאנדזשעט אהין א ציל מיט א פלאנדערדיג ליכט פאר די אויגען. דאס איז געווען יענע געשטאלט, וואס האט מיט מיליאנען פלאמען פאר איהם געפלאטערט ווי ברענענדיגע פאהנען, איז דאס אמת? איז דאס געווען אנדזשעליטעס פנים? כאטש ייר וויסט אז יא, ווייל נאך איידער ער האט זי דערזעהען, האט ער שוין געפיהלט ווי א שטראם ליכט גיט איהם א גאס אן און ווען ער האט די אויגען אויפגעריסען איז עס שוין ווייט געווען, אבער יעדען שנורך פון איהר האט ער קלאר געזעהן. ער האט יעדע מינע פון איהר דערקענט אונטער די פארבען און פודער.

פונוואנען קומט זי דא אהער און מיט וועמען איז זי געזעסען אין דעם „קאטש"? ער געדענקט נישט צי א רייכע קאטש, צי בלויז אנ'אויטאמאביל, ער האט פונדערווייטענס נישט מעהר געזעהן ווי דאס פאכען פון איהר האנד צו איהם, ווי חער פלאטער פון א פייער-פליגעל.

ער האט זיך איצט געמאטערט צו דערמאהנען, וואס ער האט נאך געזעהן, אבער מעהר ווי דעם בליץ פון איהרע אויגען און דאס פאכען מיט דער האנד געדענקט ער נישט. שפעטער האט ער זיך דערמאהנט, אז זי האט אפגעשטעלט איהר קאטש, פארוואס איז ער נישט צוגעגאנגען, טישט דורכגעריסען זיך דורך דער וואנד פון מענשען, פארוואס האט ער נישט צוגענומען זיינע ארעמס, אז אלע זאלען אוועקפאלען ווי שפענדלעך? דאס קען ער נישט פערשטעהן.

ער האט געפרובט אפלייקענען פאר זיך אליין, דאס, וואס זיינע אויגען האבען געזעהען, אז עס האט זיך איהם נאר אויסגעדאכטאזוי, אז דאס איז גאר אנדזשעלע נישט געווען, אז דאס האט געמוזט זיין איינע פון די סך סעניארעס, וואס האבען זיך מיט איהם געשפילט. בעת ער איז געשטאנען און געקוקט צו די פערבייפאהרענדיגע, ער וואלט געוואלט, אז דאס זאל אזוי זיין, אז דאס זאל זיך איהם האבען אזוי אויסגעדאכט, נאר דער אומרוה האט שוין גע־שפאנט אין זיין גרויסער הארץ מיט אייליגע טריט, דער זשאווער האט גענומען זיך גיסען ווי דורך דינע הוילע דראטען אין זיינע בלוטען אריין און עס האר־בען זיך אין איהם אויפגעכאפט איינגעשלאפענע ווע־רים און מיט הונדערטער מיילער גענומען נאגען.

אויפן וועג האבען איהם בעגעגענט מיידלעך, איינזאמע און גרופענווייז, זיי האבען איהם פערטשעפעט און געצווינגען ביי די אקסלען, א טייל האבען איהם פשוט גענומען אונטער די ארעמס און גע־שלעפט. פון די שארפע פארפומען האט ער דערקענט מי טוועמען ער האט צו טון. האט ער זיך ארויסגעריסען און אנטלאפען.

האט מען איהם נאכגעשיקט קללות, נאר ער האט נישט געהערט, ווייטער געלאפען, זיך פערדרייט אין געסלעך און דורכגאנגען, גלייך ער וואלט עמיצען גע־זוכט און ער וויל דאס די גאנצע שטאט דורכנישטערען...

מען האט בעמערקט זיין צוטראגענקייט און פון אלע זייטען האבען האלב-שיכורע, מיט אויפגעשטעל־טע קעלנער און פערלוירענע קאפעלושען, איהם פאר־געלייגט זייער הילף. וואס אזוינס זיי האבען איהם געקענט פארלייגען און העלפען, האט נישט ער, און נישט זיי האבען געוואוסט. מיידלעך האבען זיך אונטערגענומען איהם אפצופיהרען שלאפען, אויב ער האט נאך נישט פערשוועטרעט דאס גאנצע געלד...

צוריקגיין צו דער שיף, האט ער קיין חשק נישט געהאט און טאקע אויסגעמידען וועגען דעם צו טראכטען, דער פארטאג האט איהם אריינגעפלאזען א קעלט אין האלז דורכן דעקאלטירטען קאלנער, ער האט זיך אריינגעכאפט אין א קאפע-הויז, זיך אפצופרישען, ער האט געטרונקען קאווע איינער אליין.

דער אייגענטימער פון דער קאפע האט געקוקט אויף איהם מיט פערשלאפענע אויגען, און דער קעל־נער האט צונויפגעלייגט טישעל אין טישעל און מיט א נאסען טוך אנגעהאנגען אויף א בעזים האט ער גענומען שמירען איבערן פאל אונטער זיינע פיס, א טימן אז מען בעשטימט נישט שטארק איהם נאך געסט...

האט דאניע איבערגעלאזט דאס געטראנק איבערער מיט, און מיט א קללה צווישען די ציין, גלאט אזוי אין דער וועלט אריין, האט ער זיך אוועקגעלאזט איבער די גאסען.

דער טאג האט זיך געשטעלט ווי עפעס א חול־המועד, די קלענערע קראמען האבען זיך פויל גע־עפענט, שטיקער איבערפליפיטש פון נעכטיגען יום־טוב האבען זיך געוואלגערט אויף די טראטוארען. די וואס האבען זיך געשלייפט דורך דער גאס האבען מיד געשלעפט די פיס פון נעכטיגען רעש און פון היינטיגען נישט-דערשלאפען.

עס האבען זיך געוויזען פארלעך מיט און אהן מאסקעס. די קליידער צעקניטשט די פנימער מאט און די פארב צעשמירט און צערונען; מיידלעך, אנ־געטון די רעקלעך פון זייערע קאוואלערען, און די קאוואליערען מיט די הוילע ארבעל פון די העמדער, איינס האט זיך אנגעהאלטען אין צווייטען און זיך נאכגעשארט מיט שלאפערדיגע טריט — ווי דער גאנצער מארך, דער גאנצער בוח וואלט נעווען אויסגע־זאפט, ערשט ווען די זון האט שוין געגליהט און גע־שאסען מיט צעגליהטע ריטער איבער דער שטאט, האט זיך דאניע דערשארט צו דער „יודישער קאפע" אויף דער פראזיע-אגוזע, אפשר וועט ער כאפען דעם „ליטוואק", פאר איהם אויסגיסען זיין אנגעלאדענע הארץ, און אפשר וועט ער איהם קענען לעזען דאס רעטעניש, וואס האט זיך אוועקגעשטעלט פאר זיינע אויגען זינט דאס אפבילד פון אנדזשעס פנים האט איהם א ברען געטון?....

קאפיטעל צוויי

עס איז געווען ארום צעהן א זייגער אינדערפרי. אין דער יודישער קאפע זענען א חוץ יודען קיין אנ־דערע געסט נישט געווען, מען איז געזעסען געמיטליך און טערעדט וועגען דער נעכטיגער „התונה".

(פארזעצונג קומט).

1-טע פריוואטע
פאגאטאוויץ
טעל. 12-333
זשעלאזנא 6 (לעגיאנוב)
שנעלע ערצטליכע הילף אין אלע ספעציאליטעטען.
דאס איבערפיהרען קראנקע אין גאניץ פוילען.

CUKIERNIA
„ZRÓDŁO"
PRZEJAZD 1, tel. 209-87 i 133-72
עמפפעהלט
אויסגעצייכנעטע לאדעס
צוזאמען מיט סאדא־וואסער און וואפלעס א פארציע 35 גר.
יארסקע אוועבדרויטען
פון 4 געגנ צו 1 זל.

דערמיט האב איך דעם כבוד מיטצוטיילען דער ג' קונדשאפט, אז די שוין גוט-בעקאנטע
„MLECZARNIA WOLFA"
איז געווארען איבערטראגען אויף
זאוואדזקא 4 טעל. 209-49
און איך גיב ווייטער ארויס פריהשטיקען, יארסקע מיטאגן אויך קאלאציעס
און איך פערהאף, אז מיינע קונדען וועלען מיך ווייטער בעזוכען.
מיט אכטונג
ראובן וואלף.

Lek.-Dentysta
Jakób Karmazyn
פאלודניאווא 2, טעל. 114-36
צוריקגעקעהרט
נעמט אן פון 9—1 און פון 4—7 נאכמ.

לעטשניצע
פאר וועבעריש=קראנקע
מענער - שוואכע און הויט-קראנקהייטען
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
פיעטריקאווער 45
טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אווענר.
פרויען און קינדער נעמט אן א פרוי-דאקטא פון 11-1 און פון 5-7 אווענר.
א בעראטונג 3 זל.

Dr. med. LEON FAMILIER
אינערליכע און קינדער - קראנקהייטען
6. שערפיעז 37 בענעדיקטא
נעהמט אן פון 5—7 נאכמ.

מאדערנע שילדען און בוכשטאבען
לויט פלענער
נאך די נייע פעראָרדנונגען —
פיהרט אויס שנעל און אמבילליגסטען
די בעוואוסטע פירמע
FUCHS
50 PIŁSUDSKIEGO 50
געג. פון 1896

FABRYKA NAPOI GAZOWYCH
R. Frydwald
Piłsudskiego 69, tel. 190-48
עמפפעהלט
סאדעוואסער און לעמאנאד
וואס ווערט אפגעשיקט פינקטליך אהיים
בעשטעלונגען ווערען אנגענומען א גאנצען טאג.

הריינע אנאנסען
1 זלאטי אנאנאנאס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

צו פערמיטען א צימער מיט א בעזונדערען איינגאנג. פיעטריקאווער 79, וואלינגע 16.

Do wynajęcia sklep rogowy wraz z 1 pokojem i kuchnią, Bazarna 1. Wiad. u gospodarza.

פאבריקס-לאקאלען פון 3 זייטען ליכט, פערטיגע טראנסמיסיעס, צענטראל-בעהייצונג - בילינ צו פערמיטען. :—: טעלעפ. 193-74.

פרייע פאסטענס
א קוואליפיצירטע מאשינערין צו סוויטערס און א רעפעזירקע ווערט גע־זוכט ביי מלינארסקי, פולנאצנא 9.

א לערן-מיידעל צו וועש-ניידהען ווערט געזוכט פון זאפארט. 6-טער שער־פיען 25, ביי צימערמאן.

ראקאלען
ס'איז זאפארט צו פערמיטען א געוועלב מיט 2 שויפענסטער מיט א שטוב און א קיך אויף גלובנא 67. צו ערפאהרען ביים ווירט טשעשניעווסקי, גלובנא 69.

נאכט-לעגער נאר פאר סוחרים
פריש באצויגען א זלאטי, אן איינצעל צימער-1.50, פאר סטאלע, רעליגיעזע, נאציאנאלע געסט, הנחות שבת-גראטיס. לאדז, קילינסקיעגא 41

לעטשניצע
פאר ווענעריש קראנקע
פון דאקטוירים ספעציאליסטן
לאדז, זאוואדזקא 1
טעל. 122-73
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד.
וועגעריש-קראנקע, מענערשוואכע און הויט-קראנקהייטען
אנאליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-סטאציע
איז טעטיג א גאנצען מעת לעת
פאר פרויען א ספעציעלער וואַרטע-זאל
א בעראטונג 3 זל.

ווייכטיג פאר
ברוך=קראנקע
(רופטורען) זאווי פון פערקרימונגען פון רוקען-ביין (הויקערס), פאראליזשען, ביין-שווינדזוכט, פלאטפיס און פערשידענע אנדערע פערקריפלונגען=ליידענדע.
פאר פערשידענע ארט רופטורען פערעלטערטע און די געפערליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-באנדאזשען לויט מיין מע־טאדע היילן און בעזייטיגען ראדיקאל יעדן איינציגן ברוך.

ביי מאגען און קישקע - זענקונג ספע־ציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע לייב-הייל-באנדא־זשען.
פאר הויקערס ספעציעלע גארסעטען און גלייכהאלטערס.
געגען ביין-שווינדזוכט ספעציעלע אר־טאפעדישע אפאראטען פון אלע סיסטעמען.
געגען שמערצענדע פלאטפיס ספע־ציעלע ארטאפעדישע איינלאגען לויט גיפס-מאָדעלען.
געגען קרומע אדערן ספעציעלע גומי־שטרימף לויט מאס.
קינסטליכע הענד און פיס
ספעציעלע הייל=ארטאפעדישע אנשטאלט
ספעצ. ארטאפעד
א. פעטריקעוויטש, לאדז
9 פיראמאוויטשא 9, טעל. 177-09 (פריהער אלגינסקא
אכטונג! קראנקע מוזען זעלבסט ערשיינען.
טויזענטער דאנקזאגונגען קענען בעוויזען ווערען.

DR. MED.
L. Pikielny
UROLOG
ספעציאליסט פאר נירען, בלאזען און אורין-קראנקהייטען
NAWROT 8, tel. 219-90
נעהמט אן פון 4—7 נאכמיטאג
צוריקגעקעהרט.

דאס ביי-ערעפענטע
יודישע אפטיק=געשעפט

„OPTICUM"
28 פיעטריקאווער 28
בעזיצט אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע ברילען, בינאקלען, אלערליי צילינדער-גלעזער, קאמבינירטע גלעזער, טערמאמעטערס.
אלעס צו די ביליגסטע פרייזען.
פ'ווערן אויך אויסגעפיהרט רעפאראטורען סינקטליך און רעעל. — געדענקט די אדרעס:
28 פיעטריקאווער 28.

אכטונג! ווער עס וויל האבען די עלעגאנטסטע היטען צום זומער-סעזאן אויך Hückel ווי אויך די בעסטע יודישע היטלען, טוכענע, סאמעטענע, זיידענע צו ביליגע פרייזען. אויך אלע ארט שילער-היטלעך בעקומט איהר נור אין בעוואוס־טען הוט-געשעפט „Szerlauns". פיעטריקאווער 10. קומט און איבערצייגט אייך! שבת איז מיין געשעפט געשלאסען

Dr. med.
M. JAKOBSON
כירורג
ביינער-כירורג=ספעציאליסט
D-ra Sterlinga 22
(Nowa-Targowa) tel. 174-42.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub.
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Chanon Kaufman.